

คู่มือการดำเนินงานดี กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี

สำนักงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี
กรมการพัฒนาชุมชน
กระทรวงมหาดไทย

คำนำ

สำนักงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี กรมการพัฒนาชุมชน จัดทำคู่มือการดำเนินคดีกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ฉบับเจ้าหน้าที่ เล่มนี้ขึ้น มีวัตถุประสงค์เพื่อให้คณะอนุกรรมการบริหารกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีระดับจังหวัด คณะอนุกรรมการบริหารกรุงเทพมหานคร คณะอนุกรรมการกลั่นกรองและติดตามการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอ คณะทำงานระดับต่าง ๆ ของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี และเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้มีคู่มือเพื่อใช้เป็นหลักเกณฑ์และแนวทางในการดำเนินการกับลูกหนี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี โดยมีเนื้อหาสาระที่เข้าใจง่ายตั้งแต่แนวทางดำเนินการก่อนดำเนินคดี การดำเนินคดีแพ่ง การดำเนินคดีอาญา การดำเนินการภายหลังศาลมีคำพิพากษา การขอบังคับคดี การสืบทรัพย์ ภาคผนวกเป็นตัวอย่างหนังสือบริหารจัดการหนี้ค้างชำระ

คณะผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือเล่มนี้จะช่วยอำนวยความสะดวกในการบริหารจัดการหนี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีได้อย่างมีประสิทธิภาพตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนด ก่อให้เกิดความมั่นใจในการดำเนินการของผู้บริหารและปฏิบัติงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีทั้งในพื้นที่อำเภอ และจังหวัด และกรุงเทพมหานครสืบต่อไป

สำนักงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี

กันยายน ๒๕๖๑

สารบัญ

บทที่ ๑	บททั่วไป	
	๑. ความเป็นมา	๑
	๒. วัตถุประสงค์ของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี	๒
	๓. หลักการบริหารจัดการหนี้ค้างชำระ	๓
บทที่ ๒	ข้อกฎหมายที่ใช้กำกับการบริหารจัดการหนี้ค้างชำระ	
	๑. ฐานอำนาจกระทำการ	๔
	๒. กฎหมายการบริหารทุนหมุนเวียน	๔
	๓. กฎหมายระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน	๖
	๔. กฎหมายแบ่งส่วนราชการกรมการพัฒนาชุมชน	๗
	๕. ข้อบังคับกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี	๘
	๖. หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี	๙
	๗. คำสั่งกรมการพัฒนาชุมชนเรื่องการมอบอำนาจ	๙
	๘. คำสั่งคณะกรรมการบริหารกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี	๑๐
บทที่ ๓	การบริหารจัดการหนี้ค้างชำระ	
	๑. แนวทางการบริหารจัดการหนี้ค้างชำระก่อนดำเนินคดี	๑๔
	๒. ขั้นตอนการดำเนินคดีแพ่ง	๑๖
	๓. การไกล่เกลี่ยและประนีประนอมยอมความ	๑๘
	๔. คดีสัญญากู้ยืมเงิน	๒๐
	๕. คดีละเมิด	๒๓
	๖. อายุความคดีแพ่ง	๒๓
	๗. ขั้นตอนการดำเนินคดีอาญา	๒๔
	๘. ความผิดคดีแพ่งที่เกี่ยวข้องกับคดีอาญา	๒๕
	๙. ความผิดฐานยักยอก	๒๕
	๑๐. ความผิดฐานฉ้อโกง	๒๖
	๑๑. ความผิดฐานปลอมแปลงเอกสาร	๒๘
	๑๒. ความผิดฐานเอาไปเสีย หรือทำลายเอกสาร	๒๙
	๑๓. อายุความคดีอาญา	๒๙
บทที่ ๔	การดำเนินการภายหลังศาลมีคำพิพากษา	
	๑. การบังคับคดี	๓๑
	๒. หมายบังคับคดี	๓๒
	๓. การสืบทรัพย์	๓๔
	๔. การยึดทรัพย์	๓๔
	๕. การอายัดทรัพย์	๓๕
	๖. ระยะเวลาการบังคับคดี	๓๖
	๗. การจำหน่ายหนี้สูญ	๓๘

บทที่ ๑

บททั่วไป

๑. ความเป็นมา

กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีเดิมอยู่ภายใต้ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี พ.ศ. ๒๕๕๕ ซึ่งระเบียบฯ ดังกล่าวเป็นความร่วมมือของสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีกับกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จัดทำขึ้นต่อมาในช่วงกลางปี ๒๕๕๕ สำนักนายกรัฐมนตรีได้ออกระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๕ มอบให้อธิบดีกรมการพัฒนาชุมชนเป็นผู้อำนวยการสำนักงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีแห่งชาติ หลังจากนั้นการบริหารจัดการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีได้ดำเนินการภายใต้สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีและอธิบดีกรมการพัฒนาชุมชนในฐานะผู้อำนวยการสำนักงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีแห่งชาติมาโดยตลอด จนกระทั่งคณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๒๓ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๘ เห็นชอบให้จัดตั้งกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีขึ้นในกรมการพัฒนาชุมชน โดยได้รับจัดสรรงบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ จำนวน ๑๐๐ ล้านบาท (หนึ่งร้อยล้านบาทถ้วน) และเริ่มตั้งกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีที่กรมการพัฒนาชุมชนตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ เป็นต้นมา

ภายหลังคณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๙ ให้ควรววมกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี เข้ากับกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี กรมการพัฒนาชุมชน โดยมีผลตั้งแต่วันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๕๙ ซึ่งทำให้การบริหารกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอยู่ในความรับผิดชอบของกรมการพัฒนาชุมชน

เมื่อการควรวมดังกล่าวเป็นผลจากมติคณะรัฐมนตรีและพระราชบัญญัติการบริหารทุนหมุนเวียน พ.ศ. ๒๕๕๘ ทำให้กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี กรมการพัฒนาชุมชน **ต้องรับโอนภาระหนี้สินของกองทุนเดิมมาบริหารจัดการในกองทุนใหม่** ซึ่ง ณ วันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๕๙ ปรากฏว่ากองทุนเดิมมีหนี้ค้างชำระอยู่ประมาณ ๒,๗๐๐ กว่าล้านบาท ดังนั้น จึงเป็นที่มาของการบริหารจัดการหนี้ค้างชำระ ภายใต้การบริหารจัดการของคณะกรรมการบริหารกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี คณะอนุกรรมการบริหารกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีระดับจังหวัด คณะอนุกรรมการกลั่นกรองและติดตามการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอ ตามกฎหมายข้อบังคับในปัจจุบัน

๒. วัตถุประสงค์ของกองทุน

๑. เป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนดอกเบี้ยต่ำ ในการสร้างโอกาสให้สตรีเข้าถึงแหล่งเงินทุนสำหรับการลงทุนเพื่อพัฒนาอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้ หรือเสริมสร้างความเข้มแข็งทางด้านเศรษฐกิจให้แก่สตรีและองค์กรของสตรี

๒. เป็นแหล่งเงินทุนเพื่อการส่งเสริมบทบาทและพัฒนาศักยภาพสตรีและเครือข่ายสตรี ในการเฝ้าระวังดูแลและแก้ไขปัญหาของสตรี การส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตของสตรี นำไปสู่การสร้างสวัสดิภาพ หรือสวัสดิการเพื่อคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิของสตรี และผู้ด้อยโอกาสอื่น ๆ ในสังคม

๓. เป็นแหล่งเงินทุนเพื่อการส่งเสริม สนับสนุนการจัดกิจกรรมในการพัฒนาบทบาทสตรี การสร้างภาวะผู้นำ การพัฒนาองค์ความรู้ เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางด้านสังคมให้แก่สตรีและองค์กรของสตรี

๔. เป็นแหล่งเงินทุนเพื่อสนับสนุนโครงการอื่น ๆ ที่เป็นการแก้ไขปัญหาและพัฒนาสตรีตามที่คณะกรรมการพิจารณาเห็นสมควร

การพิจารณาเห็นชอบหรืออนุมัติเงินกองทุนเพื่อจ่ายให้แก่สมาชิกตามโครงการต้องเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี หากไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ต้องเรียกเงินดังกล่าวคืนกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีทันที เพราะเป็นการจ่ายเงินและรับเงินโดยมิชอบตามกฎหมายกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี*

.....
* ข้อบังคับคณะกรรมการบริหารกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีว่าด้วยการบริหารกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี พ.ศ.๒๕๕๙

ข้อ ๑๙ การใช้จ่ายเงินของกองทุนให้เป็นไปเพื่อกิจการ ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนหรือแหล่งเงินทุนตามวัตถุประสงค์ของกองทุน

(๒) เป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานและบริหารกองทุน

การจ่ายเงินตาม (๑) ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการบริหารกำหนด

๓. หลักการบริหารหนี้ค้างชำระ

การบริหารจัดการหนี้ค้างชำระตามตัวชี้วัด ประกอบด้วยความสำเร็จในการดำเนินการ ๓ กรณี ได้แก่

๑. การรับสภาพหนี้ของลูกหนี้ค้างชำระ
๒. การชำระหนี้ของลูกหนี้ค้างชำระ
๓. การดำเนินคดีกับลูกหนี้ค้างชำระ

ทั้งหมดนี้เป็นอำนาจหน้าที่ของ**คณะกรรมการบริหารกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี** ซึ่งได้มอบอำนาจให้คณะอนุกรรมการบริหารกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีระดับจังหวัดเป็น**ผู้มีอำนาจบริหารงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีในพื้นที่จังหวัด** และคณะอนุกรรมการบริหารกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีกรุงเทพมหานครเป็น**ผู้มีอำนาจบริหารงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีในพื้นที่กรุงเทพมหานคร** บริหารงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี จัดการหนี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี

สิ่งสำคัญของการบริหารจัดการหนี้ค้างชำระ คือ การผ่อนชำระหนี้ ไม่ใช่การรับสภาพหนี้ เพราะหากมีการรับสภาพหนี้แต่ไม่มีการชำระหนี้หรือผ่อนชำระหนี้ หนี้ค้างชำระนั้นยังคงมีอยู่ตลอดไป

ดังนั้น การให้ลูกหนี้ชำระหนี้หรือผ่อนชำระหนี้จึงเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดของการบริหารจัดการหนี้ค้างชำระ

ในทางตรงกันข้ามหากลูกหนี้ทราบดีแล้วว่าตนเองมีหน้าที่ต้องชำระหนี้แต่กลับเพิกเฉยต่อการรับสภาพหนี้หรือการผ่อนชำระหนี้ **การดำเนินคดี*** นั้นจึงเป็นสิ่งที่จำเป็นที่ต้องดำเนินการภายใต้ขั้นตอนตามที่กฎหมายกำหนด

.....

* ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งและพาณิชย์

มาตรา ๕๕ เมื่อมีข้อโต้แย้งเกิดขึ้น เกี่ยวกับสิทธิหรือหน้าที่ของบุคคลใดตามกฎหมายแพ่ง หรือบุคคลใดจะต้องใช้สิทธิ ทางศาล บุคคลนั้นชอบที่จะเสนอคดีของตนต่อศาลส่วนแพ่งที่มีเขตอำนาจได้ ตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายแพ่งและประมวลกฎหมายนี้

บทที่ ๒

ข้อกำหนดที่ใช้กำกับการบริหารจัดการหนี้ค้างชำระ

๑. ฐานอำนาจกระทำการ

ในบทนี้จะกล่าวถึงฐานอำนาจตามกฎหมายที่ทำให้ผู้กระทำหรือคณะผู้กระทำ มีอำนาจโดยชอบที่จะกระทำการใด ๆ ในการบริหารจัดการหนี้ได้อย่างถูกต้องตามกฎหมาย ซึ่งฐานอำนาจกระทำการในการบริหารจัดการหนี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี มีกฎหมายให้อำนาจแก่ผู้กระทำหรือคณะผู้กระทำการหลายฉบับ ดังนี้

๑. กฎหมายการบริหารทุนหมุนเวียน
๒. กฎหมายระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน
๓. กฎหมายแบ่งส่วนราชการกรมการพัฒนาชุมชน
๔. ข้อบังคับกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี
๕. หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี
๖. คำสั่งกรมการพัฒนาชุมชนเรื่องการมอบอำนาจ
๗. คำสั่งคณะกรรมการบริหารกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี

๒. กฎหมายการบริหารทุนหมุนเวียน

กฎหมายฉบับนี้กำหนดคณะกรรมการที่มีอำนาจ จำนวน ๒ คณะ ได้แก่ **คณะกรรมการนโยบายการบริหารทุนหมุนเวียน** กับคณะกรรมการบริหารทุนหมุนเวียน โดยคณะกรรมการนโยบายฯ นั้นเป็นคณะกรรมการชุดใหญ่ที่มีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง เป็นประธานกรรมการ และมีอธิบดีกรมบัญชีกลางเป็นกรรมการและเลขานุการ คณะกรรมการนโยบายฯ จะมีอำนาจหน้าที่กำหนดนโยบาย กำหนดหลักเกณฑ์การประเมินผลทุนหมุนเวียน กำหนดมาตรฐานเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล การเงิน การพัสดุ ค่าตอบแทน สิทธิประโยชน์ต่าง ๆ

คณะกรรมการบริหารทุนหมุนเวียน กฎหมายการบริหารทุนหมุนเวียนกำหนดให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐที่มีทุนหมุนเวียน เป็นประธานกรรมการ และมีผู้บริหารทุนหมุนเวียน เป็นกรรมการและเลขานุการ มี**อำนาจหน้าที่** กำหนดนโยบาย กำกับดูแลการบริหารจัดการ และติดตามการดำเนินงานให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของทุนหมุนเวียน กำหนดข้อบังคับต่าง ๆ อนุมัติแผนการดำเนินงานประจำปี และแต่งตั้งผู้บริหารทุนหมุนเวียน

อำนาจของคณะกรรมการบริหารทุนหมุนเวียนที่สำคัญอยู่ในอีกมาตราหนึ่ง คือ อำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อปฏิบัติการตามที่คณะกรรมการบริหารมอบหมาย อำนาจส่วนนี้เป็นอำนาจสำคัญที่คณะกรรมการต่าง ๆ ที่ถูกแต่งตั้งโดยคณะกรรมการบริหารทุนหมุนเวียน จะได้รับอำนาจโดยตรงมาจากคณะกรรมการบริหารทุนหมุนเวียนตามที่ปรากฏในคำสั่งแต่งตั้ง

จากคณะกรรมการบริหารทุนหมุนเวียนตามกฎหมายการบริหารทุนหมุนเวียน จึงเป็นฐานอำนาจให้กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี กรมการพัฒนาชุมชน มีคณะกรรมการบริหารกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีคณะหนึ่งที่มีอธิบดีกรมการพัฒนาชุมชนเป็นประธานกรรมการ และมีผู้อำนวยการสำนักงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีเป็นกรรมการและเลขานุการ ซึ่งเป็นไปตามข้อบังคับคณะกรรมการบริหารกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี

อำนาจตามกฎหมายที่สำคัญอีกอำนาจหนึ่งจากกฎหมายการบริหารทุนหมุนเวียน ได้แก่ อำนาจการถ่ายโอนทั้งสิทธิและหน้าที่ของกองทุนเดิมมายังกองทุนใหม่ อำนาจส่วนนี้มักใช้โต้แย้งในประเด็นว่าผู้บริหารหรือคณะผู้บริหารทุนหมุนเวียนกองทุนใหม่มีอำนาจบริหารจัดการหนี้ค้ำชำระของกองทุนเดิมหรือไม่ ซึ่งโดยความจริงแล้วภายหลังจากที่คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้รวมกองทุนเดิมมาอยู่กับกองทุนใหม่เมื่อวันที่ ๑๒ เมษายน พ.ศ.๒๕๕๙ **ผลของกฎหมายทุนหมุนเวียน*** กำหนดให้มีผลเป็นการโอนทรัพย์สิน หนี้สิน ภาระผูกพัน สิทธิ หน้าที่ พนักงานและลูกจ้างของกองทุนเดิมไปเป็นของกองทุนที่คงอยู่ภายหลังการควบรวมกองทุนหรือของกองทุนใหม่

จากข้อกำหนดดังกล่าวจึงทำให้ประเด็นที่ว่าผู้บริหารจัดการกองทุนใหม่มีอำนาจบริหารจัดการกองทุนเก่าหรือไม่ อย่างไร จึงยุติด้วยมติคณะรัฐมนตรีและข้อกำหนดที่บัญญัติไว้

โดยสรุปจากกฎหมายการบริหารทุนหมุนเวียน กำหนดให้อำนาจคณะกรรมการบริหารทุนหมุนเวียน มีอำนาจในการกำหนดนโยบาย และกำหนดข้อบังคับเกี่ยวกับการบริหารงานต่าง ๆ แล้ว ยังให้อำนาจในการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อปฏิบัติการตามที่ คณะกรรมการบริหารกำหนด ในส่วนนี้จึงเป็นที่มาของอำนาจคณะกรรมการ

นอกจากนี้ภายหลังจากที่คณะรัฐมนตรีมีมติให้รวมทุนแล้ว กฎหมายยังกำหนดถึงผลของการโอนทรัพย์สิน และหนี้สิน ทำให้ผู้บริหารหรือคณะบริหารกองทุนใหม่มีอำนาจในการบริหารจัดการกองทุนเดิมทุกประการ

*พระราชบัญญัติการบริหารทุนหมุนเวียน พ.ศ. ๒๕๕๘ มาตรา ๔๒

๓. กฎหมายระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน

กฎหมายระเบียบบริหารราชการแผ่นดินตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และแก้ไขเพิ่มเติม เป็นกฎหมายกำหนดอำนาจสายบังคับบัญชาจากกรมลงไปสู่จังหวัดและจากจังหวัดลงไปสู่อำเภอ กำหนดให้ผู้บังคับบัญชามีอำนาจสั่งการให้ผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติหน้าที่ตามคำสั่ง ขณะเดียวกันผู้ใต้บังคับบัญชาเมื่อปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมายหรือพบเห็นสิ่งใดอันอาจนำมาซึ่งความเสียหายแก่ราชการแล้ว ต้องมีหน้าที่รายงานผู้บังคับบัญชาทราบตามลำดับ กฎหมายระเบียบบริหารราชการแผ่นดินจึงเป็นกฎหมายหลักที่ให้อำนาจหน้าที่ข้าราชการในทุกสังกัดให้ปฏิบัติตาม

กฎหมายระเบียบบริหารราชการแผ่นดินกับการบริหารจัดการหนี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีเป็นกฎหมายที่ให้อำนาจในการสั่งการและรายงานได้อย่างรวดเร็วไม่ต้องรอเข้าที่ประชุมเพราะกฎหมายของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีมักกำหนดให้บริหารจัดการในรูปของคณะ เช่น คณะอนุกรรมการบริหารกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีระดับจังหวัด คณะอนุกรรมการกลั่นกรองและติดตามการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอ คณะทำงานขับเคลื่อนกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีระดับต่าง ๆ คณะทำงานติดตามหนี้ ซึ่งล้วนแต่ต้องทำงานในรูปของคณะทั้งสิ้น การบริหารจัดการและการรายงานต้องเป็นมติที่ประชุมทั้งสิ้น ดังนั้น การบริหารจัดการงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีซึ่งเป็นภารกิจของกรม ทั้งพัฒนาการอำเภอ พัฒนาการจังหวัด หรือเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนที่เกี่ยวข้องสามารถใช้กฎหมายระเบียบบริหารราชการแผ่นดินปฏิบัติหน้าที่ตามคำสั่งหรือรายงานผลงานดำเนินงานหรือข้อเท็จจริงที่ตรวจพบได้ แต่ในทางกลับกันแม้ว่าเจ้าหน้าที่หรือข้าราชการรายใดไม่มีชื่อเป็นคณะอนุกรรมการ หรือคณะทำงานในงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี หากผู้บังคับบัญชามีคำสั่งให้ปฏิบัติงานหรือช่วยงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีเจ้าหน้าที่หรือข้าราชการรายนั้นก็ไม้อาจปฏิเสธได้เพราะเป็นอำนาจของสายงานบังคับบัญชาซึ่งผู้บังคับบัญชามีอำนาจสั่งการให้ผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติหน้าที่ราชการตามกฎหมายระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน

กฎหมายระเบียบบริหารราชการแผ่นดินที่สำคัญ ได้แก่ อำนาจของอธิบดี อำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัด และอำนาจของนายอำเภอ ดังต่อไปนี้

อธิบดี เป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการและรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของกรมให้เป็นไปตามนโยบาย แนวทาง และแผนการปฏิบัติราชการของกระทรวง และในกรณีที่มีกฎหมายอื่นกำหนดอำนาจหน้าที่ของอธิบดีไว้เป็นการเฉพาะ การใช้อำนาจและการปฏิบัติหน้าที่ตาม

กฎหมายดังกล่าวให้คำนิยามถึงนโยบายที่คณะรัฐมนตรีกำหนดหรืออนุมัติ และแนวทางและแผนการปฏิบัติราชการของกระทรวงด้วย

ผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นผู้รับนโยบายและคำสั่งจากนายกรัฐมนตรีในฐานะหัวหน้ารัฐบาล คณะรัฐมนตรีกระทรวง ทบวง กรม มาปฏิบัติภารกิจให้เหมาะสมกับท้องที่และประชาชน และเป็นหัวหน้าบังคับบัญชาบรรดาข้าราชการฝ่ายบริหาร ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในราชการส่วนภูมิภาคในเขตจังหวัด และรับผิดชอบในราชการจังหวัดและอำเภอ

นายอำเภอ เป็นหัวหน้าปกครองบังคับบัญชาบรรดาข้าราชการในอำเภอและรับผิดชอบงานบริหารราชการของอำเภอ ในอำเภอนอกจากจะมีนายอำเภอเป็นผู้ปกครองบังคับบัญชาและรับผิดชอบ ให้มีปลัดอำเภอและหัวหน้าส่วนราชการประจำอำเภอซึ่งกระทรวง ทบวง กรมต่าง ๆ ส่งมาประจำให้ปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ช่วยเหลือนายอำเภอ และมีอำนาจบังคับบัญชาข้าราชการฝ่ายบริหารส่วนภูมิภาคซึ่งสังกัดกระทรวง ทบวง กรมนั้นในอำเภอนั้น

โดยสรุปจากกฎหมายระเบียบบริหารราชการแผ่นดินนำมาใช้กับการบริหารจัดการหนี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีได้ในลักษณะสายบังคับบัญชาซึ่งเป็นลักษณะงานสั่งการหรือรายงานโดยไม่ต้องผ่านที่ประชุมของคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานตามกฎหมายกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีเป็นการช่วยให้การปฏิบัติหน้าที่ที่มีความคล่องตัวและรวดเร็วขึ้น

๔. กฎหมายแบ่งส่วนราชการกรมการพัฒนาชุมชน

กฎหมายแบ่งส่วนราชการกรมการพัฒนาชุมชนเป็นไปตามกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย พ.ศ. ๒๕๕๒ กฎหมายฉบับนี้ใช้กำกับภารกิจของกรมการพัฒนาชุมชนทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค โดยในส่วนภูมิภาคกำหนดให้สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ดำเนินการจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนาชุมชนของจังหวัด ดำเนินการและประสานงานเกี่ยวกับการพัฒนาชุมชนในจังหวัด กำหนด กำกับดูแล ให้คำแนะนำ และสนับสนุนการปฏิบัติงานของสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ และปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับมอบหมาย ในขณะที่ข้อบังคับคณะกรรมการบริหารกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีว่าด้วยการบริหารกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี พ.ศ. ๒๕๕๙ กำหนดให้สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดเป็นสำนักงานเลขานุการคณะกรรมการบริหารกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีระดับจังหวัด

ส่วนสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ ตามกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมการพัฒนาชุมชนให้มีอำนาจหน้าที่ดำเนินการและประสานงานเกี่ยวกับการพัฒนาชุมชนในอำเภอ และปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับมอบหมาย ในขณะที่ข้อบังคับคณะกรรมการบริหารกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีว่าด้วยการบริหารกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี พ.ศ.๒๕๕๙ กำหนดให้สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอเป็นสำนักงานเลขานุการ คณะอนุกรรมการกลั่นกรองและติดตามการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอ

ดังนั้น เมื่องานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีถือเป็นส่วนหนึ่งของงานพัฒนาชุมชน สำนักงานพัฒนาชุมชนทั้งจังหวัดและอำเภอจึงมีสองบทบาทจากฐานอำนาจของกฎหมายทั้งสองฉบับ ซึ่งถ้าเป็นกฎหมายกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีต้องมีการประชุมแล้วใช้มติที่ประชุม ส่วนการดำเนินงานตามกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมการพัฒนาชุมชนก็ไม่จำเป็นต้องประชุม ลักษณะดังกล่าวจึงเป็นทำนองเดียวกันกับกฎหมายระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน

๕. ข้อบังคับกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี

ข้อบังคับของคณะกรรมการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีถือเป็นกฎหมายหลักของการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี เป็นที่มาของคณะอนุกรรมการบริหารกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีระดับจังหวัด และคณะอนุกรรมการกลั่นกรองและติดตามการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอ โดยการแต่งตั้งจากคณะกรรมการบริหารกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี จึงมีอำนาจหน้าที่ตามที่ปรากฏในคำสั่ง อย่างไรก็ตาม หากพิจารณาจากข้อกฎหมายที่ปรากฏจะเห็นว่าการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการบริหารกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีระดับจังหวัด กับคณะอนุกรรมการกลั่นกรองและติดตามการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอตามข้อ ๑๑ ของข้อบังคับคณะกรรมการบริหารกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีว่าด้วยการบริหารกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี พ.ศ.๒๕๕๙ นั้น มีความสอดคล้องกับข้อกำหนดในพระราชบัญญัติการบริหารทุนหมุนเวียน พ.ศ.๒๕๕๘ มาตรา ๒๒ ดังนั้น ข้อกฎหมายทั้งสองฉบับจึงให้คณะกรรมการบริหารฯ และคณะอนุกรรมการฯ ได้รับเบี้ยประชุมหรือประโยชน์ตอบแทนอื่นตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการนโยบายฯ กำหนดตามผลการประเมินผลการดำเนินงาน ทั้งนี้ เป็นไปตาม มาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติการบริหารทุนหมุนเวียน พ.ศ.๒๕๕๘ และข้อ ๑๑ วรรคสอง ของข้อบังคับคณะกรรมการบริหารกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีว่าด้วยการบริหารกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี พ.ศ. ๒๕๕๙

เมื่อกฎหมายทั้งสองฉบับให้ความสำคัญต่อคณะกรรมการทั้งสองคณะ ดังนั้น คณะอนุกรรมการบริหารกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีระดับจังหวัดก็ดี กับคณะอนุกรรมการ กลั่นกรองและติดตามการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอก็ดี จึงถือว่าเป็นองค์หลัก ของการบริหารจัดการนี้ ค้ำจุนของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี และอำนาจหน้าที่ที่ระบุไว้ใน คำสั่งถือว่าเป็นอำนาจหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการบริหารกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี โดยตรงที่มีฐานอำนาจจากพระราชบัญญัติการบริหารทุนหมุนเวียน พ.ศ.๒๕๕๘ และข้อบังคับ คณะกรรมการบริหารกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีว่าด้วยการบริหารกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี พ.ศ.๒๕๕๙

๖. หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี

เรื่องหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี เป็นที่มา ของอำนาจหน้าที่ลงนามคู่สัญญากู้ยืมเงินของพัฒนาการจังหวัด ตามข้อ ๓.๓ (๖) ของหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข เกี่ยวกับการใช้จ่ายเงินประเภทเงินทุนหมุนเวียนและประเภทเงินอุดหนุน ของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี พ.ศ.๒๕๕๙ ข้อกำหนดนี้เป็นอำนาจที่มอบให้โดยตรงจาก คณะกรรมการบริหารกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตามข้อ ๑๙ วรรคสอง ของข้อบังคับ คณะกรรมการบริหารกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีว่าด้วยการบริหารกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี พ.ศ. ๒๕๕๙ แต่ตามหลักเกณฑ์ดังกล่าวยังกำหนดให้พัฒนาการจังหวัดสามารถมอบหมายให้ผู้อื่น เป็นคู่สัญญาแทนตนได้ รวมทั้งในกรณีของกรุงเทพมหานครผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาศักยภาพ กองทุนก็สามารถมอบให้ผู้อื่นเป็นคู่สัญญาได้เช่นเดียวกัน

กรณีการลงนามในสัญญาตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขดังกล่าวต้องเป็นที่ยุติว่า ลงนามในฐานะตำแหน่งพัฒนาการจังหวัด หากพัฒนาการจังหวัดจะมอบหมายผู้ใดลงนามเป็น คู่สัญญาแทนตนก็ต้องมอบหมายในตำแหน่ง หากเป็นการมอบหมายส่วนตัวโดยระบุชื่อแล้ว ข้าราชการผู้นั้นต้องผูกพันในฐานะคู่สัญญาตลอดไปแม้จะย้ายไปไหน ๆ ประเด็นนี้สำคัญ ดังนั้น หากมีการมอบหมายจึงควรมอบหมายในตำแหน่ง เช่น พัฒนาการจังหวัดมอบหมายให้พัฒนาการ อำเภอเป็นคู่สัญญาแทน เป็นต้น

๗. คำสั่งกรมการพัฒนาชุมชนเรื่องการมอบอำนาจ

คำสั่งกรมการพัฒนาชุมชนเรื่องการมอบอำนาจ เป็นการมอบอำนาจให้ ผู้ว่าราชการจังหวัดปฏิบัติราชการแทนอธิบดีกรมการพัฒนาชุมชนเกี่ยวกับการดำเนินคดีแพ่ง คดีอาญา คดีปกครอง คดีล้มละลาย และความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ในการดำเนินงาน

กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ตามคำสั่งกรมการพัฒนาชุมชน ที่ ๔๖๘/๒๕๖๐ สั ง ญ วันที่ ๗ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งคำสั่งฉบับนี้มีฐานอำนาจจากพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน ประกอบกับพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการมอบอำนาจ ดังนั้น จึงเป็นการมอบอำนาจตามที่กฎหมายรับรอง นอกจากนี้เพื่อให้เกิดปฏิบัติราชการแทนอธิบดีอย่างมีประสิทธิภาพ อธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน ในฐานะผู้มอบอำนาจยังระบุชัดเจนในคำสั่งดังกล่าวให้อำนาจผู้ว่าราชการจังหวัดเมื่อรับมอบอำนาจนี้แล้วอาจมอบอำนาจต่อให้พัฒนาการจังหวัดโดยให้ถือว่ากรมการพัฒนาชุมชนเห็นชอบแล้ว ด้วยเหตุนี้ คำสั่งมอบอำนาจฉบับดังกล่าวจึงเป็นการมอบอำนาจที่อาจมอบต่อได้เพียงตำแหน่งเดียว คือ พัฒนาการจังหวัด โดยหากมีการมอบต่อให้พัฒนาการจังหวัด ถือว่ากรมการพัฒนาชุมชนเห็นชอบแล้ว และการที่พัฒนาการจังหวัดจะไปมอบต่อให้ใครจึงถือว่ากรมการพัฒนาชุมชนยังไม่เห็นชอบ ผู้ที่รับมอบอำนาจจากพัฒนาการจังหวัดไปจึงไม่มีอำนาจเมื่อไม่มีอำนาจการกระทำใดที่ตกลงไปจึงทำโดยปราศจากอำนาจจึงเป็นการเสียเปล่าหรือมิชอบมาตั้งแต่ต้น ตัวอย่าง เช่น พัฒนาการจังหวัดมอบให้พัฒนาการอำเภอไปแจ้งความร้องทุกข์ พัฒนาการอำเภอไปแจ้งความร้องทุกข์โดยไม่มีอำนาจเมื่อไม่มีอำนาจจึงเป็นการเสียเปล่า คือ เท่ากับไม่มีการแจ้งความร้องทุกข์ หากพนักงานสอบสวนรับแจ้งความร้องทุกข์ไว้ก็เป็น การรับแจ้งความร้องทุกข์ไว้โดยมิชอบ ผลของกฎหมายหากเป็นความผิดส่วนตัวที่ยอมความได้เมื่อพ้นกำหนดสามเดือนนับแต่วันที่ผู้เสียหายรู้เรื่องความผิดและรู้ตัวผู้กระทำความผิดนั้นเป็นอันว่าเรื่องนั้นขาดอายุความร้องทุกข์ กรณีดังกล่าวจึงต้องระวัง

๘. คำสั่งคณะกรรมการบริหารกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี

คำสั่งคณะกรรมการบริหารกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีจำนวน ๓ ฉบับ เป็นคำสั่งที่สำคัญต่อการดำเนินงานของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ได้แก่ คำสั่งคณะกรรมการบริหารกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีที่ ๒/๒๕๕๙ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีระดับจังหวัด สั ง ญ วันที่ ๓ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๙ คำสั่งคณะกรรมการบริหารกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ที่ ๓/๒๕๕๙ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการกลั่นกรองและติดตามการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอ สั ง ญ วันที่ ๓ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๙ และคำสั่งคณะกรรมการบริหารกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ที่ ๔/๒๕๕๙ เรื่องแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีกรุงเทพมหานคร สั ง ญ วันที่ ๑๖ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๙ ทั้งมีสามคำสั่ง

ข้อบังคับคณะกรรมการบริหารกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีว่าด้วยการบริหารกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี พ.ศ.๒๕๕๙ ข้อ ๑๑ และพระราชบัญญัติการบริหารทุนหมุนเวียน พ.ศ.๒๕๕๘ มาตรา ๒๒ ประกอบกับมติที่ประชุมของคณะกรรมการบริหารกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีรองรับการมอบอำนาจให้คณะอนุกรรมการทั้งหมดปฏิบัติการตามที่คณะกรรมการบริหารกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีมอบหมาย โดยมอบหมายให้มีอำนาจหน้าที่ตามที่ปรากฏในคำสั่งแต่งตั้งแต่ละคณะอนุกรรมการ เป็นสำคัญ

อำนาจหน้าที่ของคณะอนุกรรมการบริหารกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีระดับจังหวัด กับคณะอนุกรรมการบริหารกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีกรุงเทพมหานครที่สำคัญ คือ อำนาจหน้าที่ใน (๑) ของทั้งสองคำสั่ง ได้แก่ อำนาจหน้าที่ใน “การบริหารงานกองทุน” อำนาจส่วนนี้หากเทียบเคียงกับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีจังหวัด/กรุงเทพมหานคร ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี พ.ศ.๒๕๕๕ ในขณะนั้น ระเบียบกำหนดให้อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการดังกล่าวเพียง “บริหารกองทุน” ไม่ใช่ “บริหารงานกองทุน” แต่ระเบียบดังกล่าวกำหนดให้คณะกรรมการบริหารกองทุนในขณะนั้นมี อำนาจหน้าที่ในการ “บริหารงานกองทุน” ดังนั้นอำนาจหน้าที่ของคณะอนุกรรมการบริหารกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีระดับจังหวัด/กรุงเทพมหานครในปัจจุบันนี้จึงมีอำนาจหน้าที่บริหารงานกองทุนเช่นเดียวกับคณะกรรมการบริหารกองทุนตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี พ.ศ.๒๕๕๕ แต่มีอำนาจหน้าที่บริหารงานกองทุนเฉพาะในพื้นที่ แต่ละจังหวัดหรือภายในพื้นที่กรุงเทพมหานคร แล้วแต่กรณี

อำนาจหน้าที่ตาม (๑) ของคำสั่งแต่งตั้งคณะอนุกรรมการบริหารกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีระดับจังหวัด/กรุงเทพมหานคร เป็นอำนาจหน้าที่ครบวงจรทั้งบริหารงาน กำกับ ดูแล และติดตามการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีในเขตพื้นที่จังหวัด/กรุงเทพมหานคร

อำนาจหน้าที่ที่สำคัญอีกข้อหนึ่งใน (๔) อำนาจหน้าที่ในการอนุมัติโครงการ การอนุมัติโครงการในข้อนี้ เป็นเหตุให้มีการจ่ายเงินกองทุน การจ่ายเงินกองทุนต้องจ่ายตามวัตถุประสงค์ของกองทุน หากจ่ายเงินสมาชิกลูกหนี้ไปแล้ว ปรากฏว่าสมาชิกลูกหนี้ไม่ไปดำเนินงานตามโครงการที่เสนอ กลับนำเงินไปแบ่งกันเหมือนกองทุนเดิม กรณีจึงเป็นการอนุมัติโครงการและจ่ายเงินให้สมาชิกลูกหนี้ไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ เป็นการขัดต่อข้อบังคับคณะกรรมการบริหารกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีว่าด้วยการบริหารกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี

พ.ศ.๒๕๕๙ ข้อ ๑๙ (๑) การจ่ายเงินดังกล่าวเข้าข่ายเป็นการจ่ายเงินโดยมิชอบ ไม่มีกฎหมายรองรับ จึงต้องเรียกคืนจากสมาชิกลูกหนี้ทันที และอาจมีการสืบหาข้อเท็จจริงถึงกรณีดังกล่าวว่า กระบวนการเสนอและพิจารณาโครงการมีความบกพร่องหรือไม่ อย่างไร หรือเป็นกรณีที่สมาชิกลูกหนี้มีเจตนาโดยตรงที่ร่วมกันหลอกลวงเอาเงินกองทุนไปใช้ ดังนั้น เพื่อไม่ให้เกิดกรณีดังกล่าว จึงต้องระวัง

อำนาจหน้าที่อีกข้อที่สำคัญใน (๙) หรือ (๑๐) ของคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีระดับจังหวัด/กรุงเทพมหานคร แล้วแต่กรณี เป็นอำนาจหน้าที่ในการรายงานผลการดำเนินงาน ปัญหา และอุปสรรค ในเขตพื้นที่จังหวัด/กรุงเทพมหานคร อำนาจหน้าที่ในข้อนี้ เป็นกรณีที่ไม่ต้องการให้มีการเก็บเรื่องไว้ไม่ว่ากรณีใด ๆ เพราะการเก็บเรื่องเกี่ยวกับงานของกองทุนโดยเฉพาะเรื่องการทำธุรกรรมหรือการผิดสัญญาต่าง ๆ ย่อมไม่เป็นผลดีแก่กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีและผู้ที่เกี่ยวข้อง สาเหตุเพราะเกือบทุกเรื่องของการดำเนินงานกองทุนมักเกี่ยวข้องกับเรื่องอายุความ ดังนั้น จึงต้องระวังและให้ถือว่าการรายงานเป็นปัจจัยสำคัญของการป้องกันความเสียหายที่จะเกิดขึ้นกับกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี

ในส่วนของคณะกรรมการกลั่นกรองและติดตามการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอ อำนาจหน้าที่ที่สำคัญในคำสั่งได้แก่ การตรวจสอบ กลั่นกรอง และให้ความเห็นชอบโครงการที่สมาชิกขอรับการสนับสนุนโครงการประเภทเงินทุนหมุนเวียน และโครงการประเภทเงินอุดหนุนใน (๑) ของคำสั่งแต่งตั้ง การพิจารณาให้ความเห็นชอบโครงการ ต้องเป็นการเห็นชอบโครงการตามวัตถุประสงค์ของกองทุน ตามข้อ ๕ (๑) (๒) (๓) และ (๔) ของข้อบังคับคณะกรรมการบริหารกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีว่าด้วยการบริหารกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี พ.ศ. ๒๕๕๙ เท่านั้น

และอีกอำนาจหน้าที่หนึ่งที่สำคัญใน (๗) ของคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการกลั่นกรองและติดตามการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอ เป็นอำนาจหน้าที่ในการรายงานผลการดำเนินงาน ปัญหา และอุปสรรค เสนอต่อคณะกรรมการบริหารกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีระดับจังหวัด อำนาจหน้าที่ในข้อนี้เช่นเดียวกับของจังหวัดและกรุงเทพมหานคร เป็นกรณีที่ไม่ต้องการให้มีการเก็บเรื่องไว้ไม่ว่ากรณีใด ๆ เพราะการเก็บเรื่องเกี่ยวกับงานของกองทุนโดยเฉพาะเรื่องการทำธุรกรรมหรือการผิดสัญญาต่าง ๆ ย่อมไม่เป็นผลดีแก่กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี

และผู้ที่เกี่ยวข้อง สาเหตุเพราะเกือบทุกเรื่องของการดำเนินงานกองทุน มักเกี่ยวข้องกับเรื่องอายุ ความ ดังนั้น จึงต้องระวังและให้ถือว่าการรายงานเป็นปัจจัยสำคัญของการป้องกันความเสียหายที่จะเกิดขึ้นกับกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี

บทที่ ๓

การบริหารจัดการหนี้ค้างชำระและการดำเนินคดี

๑. แนวทางการบริหารจัดการหนี้ค้างชำระก่อนดำเนินคดี

การบริหารจัดการหนี้ค้างชำระเป็นการดำเนินงานขั้นตอนสุดท้ายของการบริหารจัดการกองทุน ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการประเมินผลกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ตามมาตรา ๓๑ (๔) แห่งพระราชบัญญัติการบริหารทุนหมุนเวียน พ.ศ. ๒๕๕๘ โดยปกติการบริหารจัดการหนี้กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีมีขั้นตอนการบริหาร ๓ ขั้นตอน ได้แก่

๑. การบริหารจัดการก่อนเป็นหนี้
๒. การบริหารจัดการขณะเป็นหนี้
๓. การบริหารจัดการหลังเป็นหนี้ค้างชำระ

การบริหารจัดการก่อนเป็นหนี้ต้องพิจารณากลับกรองและการพิจารณาอนุมัติโครงการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตามข้อ ๕ (๑) (๒) (๓) และ (๔) ของข้อบังคับคณะกรรมการบริหารกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีว่าด้วยการบริหารกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี พ.ศ. ๒๕๕๘ หากมีกรณีที่กลับกรองและอนุมัติไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกองทุนแล้วจ่ายเงินกองทุนออกไปให้สมาชิกลูกหนี้ จะเป็นกรณีมิชอบตามข้อ ๑๙ (๑) ตามข้อบังคับคณะกรรมการบริหารกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีว่าด้วยการบริหารกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี พ.ศ. ๒๕๕๘

การบริหารจัดการขณะเป็นหนี้เป็นขั้นตอนที่ต้องมีการติดตามตรวจสอบว่าได้นำเงินกองทุนไปใช้ดำเนินการตามโครงการที่เสนอหรือไม่ อย่างไร ต้องมีการรายงานและติดตาม หากไม่มีการดำเนินงานตามโครงการและคณะอนุกรรมการกลับกรองและติดตามการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอติดตามไปตรวจพบ ต้องเรียกเงินคืนทันทีและรายงานให้คณะอนุกรรมการบริหารกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีระดับจังหวัดทราบ นอกจากนี้หนี้เงินที่ลูกหนี้กู้ยืมไป หากสัญญากำหนดให้ชำระหนี้คืนเป็นงวด ๆ ต้องมีการส่งคืนตามงวดชำระ มิฉะนั้นจะกลายเป็นลูกหนี้ผิดนัด และหนี้จะกลายเป็นหนี้ค้างชำระทันที

การบริหารจัดการหลังเป็นหนี้ค้างชำระ แบ่งการบริหารจัดการเป็น ๓ อย่าง ได้แก่

๑. การรับสภาพหนี้
๒. การผ่อนชำระหนี้
๓. การดำเนินคดี

การรับสภาพหนี้เป็นการบริหารจัดการหนี้ค้างชำระอย่างหนึ่ง ทำให้เกิดความมั่นใจว่าหนี้ค้างชำระดังกล่าวไม่ขาดอายุความและไม่เป็นหนี้สูญ การรับสภาพหนี้จึงเป็นที่นิยมทำกัน แต่ผลของการรับสภาพหนี้ที่สำคัญ คือ ต้องมีการผ่อนชำระหนี้ เพราะหากมีการรับสภาพหนี้แล้วแต่ไม่มีการผ่อนชำระหนี้ การรับสภาพหนี้ดังกล่าวจะไม่เกิดประโยชน์อะไรกับกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี นอกจากเรื่องอายุความดำเนินคดีเท่านั้น

การผ่อนชำระหนี้ถือเป็นการบริหารจัดการหนี้ค้างชำระที่เป็นคุณแก่ลูกหนี้ และประโยชน์แก่กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีโดยตรง เพราะจะทำให้ปัญหาหนี้ค้างชำระของลูกหนี้น้อย ๆ หมดไปในที่สุด แต่อย่างไรก็ตาม หากลูกหนี้เพิกเฉยไม่มีการผ่อนชำระหนี้ การบริหารจัดการหนี้ค้างชำระขั้นตอนสุดท้ายต้องดำเนินคดีกับลูกหนี้ค้างชำระ

ก่อนจะดำเนินคดีกับลูกหนี้ค้างชำระมีขั้นตอนการปฏิบัติ ดังนี้

๑. แจ้งเตือนลูกหนี้ค้างชำระอีกครั้งหนึ่ง หากยังเพิกเฉยเสนอให้คณะกรรมการกลั่นกรองและติดตามการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอเห็นชอบให้ดำเนินคดีและคณะกรรมการบริหารกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีระดับจังหวัดพิจารณาอนุมัติให้ดำเนินคดีกับลูกหนี้ที่เพิกเฉย

๒. หากกรณีลูกหนี้ไม่เพิกเฉยติดต่อขอรับสภาพหนี้หรือขอผ่อนชำระหนี้ให้ดำเนินการตามประสงค์ของลูกหนี้แล้วเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการกลั่นกรองและติดตามการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอเพื่อรายงานให้คณะกรรมการบริหารกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีระดับจังหวัดเพื่อทราบต่อไป

๓. ถ้าที่ประชุมคณะกรรมการบริหารกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีระดับจังหวัดอนุมัติให้ดำเนินคดีกับลูกหนี้ที่เพิกเฉย ให้สำนักงานงานพัฒนาชุมชนจังหวัดในฐานะสำนักงานเลขานุการคณะกรรมการบริหารกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีระดับจังหวัดเสนอเรื่องให้สำนักงานอัยการจังหวัดเพื่อฟ้องคดี ทั้งนี้ให้แต่งตั้งเจ้าหน้าที่ผู้ประสานงานคดีเพื่อประสานงานกับพนักงานอัยการเป็นระยะ ขณะเดียวกันเมื่อทราบค่าธรรมเนียมนำดำเนินคดีแล้วให้แจ้งกรมการพัฒนารัฐบาลเพื่อเบิกค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดี

๔. กรณีที่ลูกหนี้ขอรับสภาพหนี้ไม่ว่าจะรับสภาพกี่คน จำนวนเงินที่ขอรับสภาพหนี้ นั้น ต้องเต็มจำนวนเท่ากับหนี้ค้างชำระทั้งหมด (ได้แก่ เงินต้น+ดอกเบี้ยตามสัญญา+ดอกเบี้ยผิดนัด)

๕. การรับสภาพหนี้ต้องมีกำหนดเวลาให้ลูกหนี้ผ่อนชำระหนี้ จำนวนเงินที่ชำระหนี้ ในแต่ละงวดอย่างชัดเจน และต้องมีข้อความว่า “หากมีการผิดนัดงวดใดงวดหนึ่งถือเป็นการผิดนัด ทั้งหมด”

๖. หากลูกหนี้รับสภาพหนี้แล้วเพิกเฉยหรือผิดนัด ให้ส่งเรื่องให้คณะกรรมการ กลั่นกรองและติดตามการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอเห็นชอบให้ดำเนินคดีและ คณะอนุกรรมการบริหารกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีระดับจังหวัดพิจารณาอนุมัติให้ดำเนินคดีกับ ลูกหนี้ที่เพิกเฉย

๗. ในกรณีของกรุงเทพมหานครให้คณะทำงานขับเคลื่อนการดำเนินงาน กรุงเทพมหานครพิจารณาให้ความเห็นชอบและคณะอนุกรรมการบริหารกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี กรุงเทพมหานครเป็นผู้อนุมัติให้ดำเนินคดี ส่วนวิธีดำเนินการกับลูกหนี้ค้างชำระให้เป็นไปทำนอง เดียวกันกับลูกหนี้ค้างชำระของจังหวัด

การดำเนินการข้างต้นดังกล่าวเป็นไปอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการกลั่นกรอง และติดตามการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอ และคณะอนุกรรมการบริหารกองทุน พัฒนาบทบาทสตรีระดับจังหวัดและคณะอนุกรรมการบริหารกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี กรุงเทพมหานครตามปรากฏในคำสั่งคณะกรรมการบริหารกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีที่ได้แต่งตั้ง คณะอนุกรรมการทั้งสามคณะ

๒. ขั้นตอนการดำเนินคดีแพ่ง

ในการดำเนินคดีกับลูกหนี้ที่ค้างชำระเงินกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี เป็นการ บริหารจัดการหนี้ค้างชำระของคณะอนุกรรมการบริหารกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีระดับจังหวัด หรือคณะอนุกรรมการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีกรุงเทพมหานครแล้วแต่กรณี มีขั้นตอนการ ดำเนินคดีแพ่งกับลูกหนี้ค้างชำระ ดังนี้

๑. จัดลำดับลูกหนี้ที่ดำเนินคดีก่อน-หลัง ตามอายุความใกล้จะหมด
๒. จัดการรวบรวมเอกสาร ดังนี้

(๑) สัญญากู้ยืมเงินฉบับจริง ติดอากรแสตมป์ จำนวนเงิน ๒,๐๐๐ บาท/๑ บาท และ หลักฐานที่แสดงว่ากองทุนพัฒนาบทบาทสตรีได้จ่ายเงินกู้ยืมให้ลูกหนี้ เช่น ใบสำคัญรับเงินกู้ หลักฐานการนำเงินเข้าบัญชีหรือการโอนเงิน

(๒) สำเนาคำสั่งกรมการพัฒนาชุมชน ที่ ๔๖๘/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๗ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๐ เรื่อง การมอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัดปฏิบัติหน้าที่แทนอธิบดีกรมการพัฒนาชุมชนเกี่ยวกับการดำเนินคดีแพ่ง คดีอาญา คดีปกครอง คดีล้มละลาย และความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ในการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี

(๓) แบบคำขอรับการสนับสนุนเงินกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี

(๔) หลักฐานเกี่ยวกับการรับชำระหนี้ (สำเนาใบเสร็จรับเงิน/หลักฐานการรับเงิน)

(๕) หนังสือรับสภาพหนี้หรือหลักฐานที่แสดงการรับสภาพหนี้ (ถ้ามี)

(๖) หลักฐานเกี่ยวกับการทวงถาม เช่น สำเนาหนังสือทวงถามให้ชำระหนี้

(๗) หลักฐานการรับหนังสือทวงถามหรือหนังสือบอกกล่าว (ใบตอบรับทางไปรษณีย์)

(๘) หลักฐานเกี่ยวกับยอดหนี้ค้างชำระ เช่น สำเนารายการคำนวณยอดหนี้ทั้งหมด หรือ สำเนากำหนดบัญชีลูกหนี้ (statement) โดยแสดงรายการหนี้ เงินต้น อัตราดอกเบี้ย วันครบกำหนดชำระหนี้ และวันที่ที่สมาชิกผู้กู้ได้ชำระไปแล้ว รายการที่ค้างชำระเงินต้น จำนวนดอกเบี้ยผิดนัด โดยคิดคำนวณยอดหนี้ตั้งแต่วันผิดนัดจนถึงวันส่งเรื่องให้พนักงานอัยการ พร้อมลงลายมือชื่อเจ้าหน้าที่ผู้จัดทำเอกสารและคิดคำนวณไว้ด้วย หากพนักงานอัยการกำหนดวันยื่นฟ้องแล้ว จะต้องจัดทำเอกสารการคำนวณยอดหนี้ใหม่ โดยคำนวณจนถึงวันยื่นฟ้อง

(๙) หนังสือยินยอมชดใช้หนี้ (ถ้ามี)

(๑๐) สำเนาแบบรับรองรายการทะเบียนราษฎรของลูกหนี้

(๑๑) ระเบียบข้อบังคับหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี

(๑๒) หลักฐานอื่น ๆ (ถ้ามี) เช่น กรณีลูกหนี้ตายต้องมีใบมรณบัตร เอกสารหลักฐานแสดงความเป็นทายาทของลูกหนี้

๓. การแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ผู้ประสานงานคดี

สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดแต่งตั้งเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนที่รับผิดชอบงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี เป็นผู้ประสานงานคดีกับพนักงานอัยการ โดยให้ระบุชื่อ ที่อยู่พร้อมหมายเลขโทรศัพท์

๔. การส่งเรื่องให้พนักงานอัยการดำเนินการ

การส่งเรื่องให้พนักงานอัยการต้องระบุในหนังสือนำเสนอถึงวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนว่าจะให้ฟ้องผู้ใด ในฐานะใด มูลหนี้ใด จำนวนเงินที่เรียกร้อง

๕. สรุปข้อเท็จจริงพร้อมพยานเอกสารและหลักฐานที่เกี่ยวข้อง

๖. ใบแต่งตั้งนายความ

ใบแต่งตั้งนายความต้องใช้แบบพิมพ์ของศาลยุติธรรม ซึ่งสามารถดาวน์โหลด (download) ได้จากเว็บไซต์ของสำนักงานศาลยุติธรรม

ใบแต่งตั้งนายความที่ส่งให้พนักงานอัยการดำเนินคดีนั้น ให้จัดส่งพร้อมแนบสำเนาหนังสือมอบอำนาจ (ถ้ามี) คำสั่งมอบอำนาจ และสำเนาบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐของผู้แต่งตั้งนายความ

๗. เงินค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดี

เงินค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดี ได้แก่ เงินค่าธรรมเนียมตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง เช่น ค่าขึ้นศาล ค่านำหมาย ค่าธรรมเนียมอื่น รวมถึงค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดีทั้งหมด ในกรณีอุทธรณ์ ฎีกา รวมถึงค่าฤชาธรรมเนียมที่ต้องใช้แทนแก่คู่ความอีกฝ่ายหนึ่งด้วย

เมื่อสำนักงานอัยการจังหวัดหรือสำนักงานอัยการเขตพื้นที่ แจ้งค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดี ให้สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดแจ้งอธิบดีกรมการพัฒนาชุมชนเพื่อขอเบิกค่าใช้จ่าย

๓. การไกล่เกลี่ยและประนีประนอมยอมความ

กรณีส่งเรื่องให้พนักงานอัยการดำเนินการแล้วแต่ยังไม่ได้ยื่นฟ้องคดีต่อศาล หากมีการเจรจาไกล่เกลี่ยและประนีประนอมยอมความกับคู่กรณีสำเร็จแล้ว และไม่จำเป็นต้องใช้สิทธิทางศาล ให้สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด แจ้งให้พนักงานอัยการทราบทันที

กรณีสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดส่งเรื่องให้พนักงานอัยการที่มีเขตอำนาจดำเนินคดีและพนักงานอัยการได้ดำเนินการยื่นคำฟ้องหรือยื่นคำให้การแล้ว หากจะทำการไกล่เกลี่ยและประนีประนอมยอมความ สามารถทำได้โดยมีหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

๑. ก่อนวันนัดของศาล สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดและลูกหนี้ผู้กู้สามารถแจ้งความประสงค์ขออนาคดีเข้าสู่กระบวนการไกล่เกลี่ยได้โดยตรงที่ศูนย์ไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาทของศาลที่มีเขตอำนาจ

๒. ระหว่างการดำเนินกระบวนการพิจารณา สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดและลูกหนี้ผู้กู้อาจแถลงต่อศาลให้ส่งคดีเข้าสู่ศูนย์ไกล่เกลี่ยข้อพิพาทของศาลที่มีเขตอำนาจ

๓. เมื่อสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดได้รับแจ้งวันนัดไกล่เกลี่ย ให้สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดส่งผู้มีอำนาจ (พัฒนาการจังหวัด) พร้อมหนังสือมอบอำนาจไปศาลเพื่อเข้าร่วมเจรจาไกล่เกลี่ยตามวันเวลาที่นัดหมายทุกนัด

ในการไกล่เกลี่ยหากสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดและลูกหนี้ผู้กู้สามารถตกลงกันได้ให้ทำสัญญาประนีประนอมยอมความ หรือถอนฟ้องคดีว่าต่าง (กรณีเป็นโจทก์ฟ้อง) คู่ความอีกฝ่ายขอลดหนี้ลงบางส่วน หรือขอผ่อนผันการชำระหนี้ ซึ่งพนักงานอัยการผู้ว่าคดีเห็นว่ามีเหตุอันสมควร

เมื่อเข้าหลักเกณฑ์ดังกล่าวข้างต้นแล้ว ให้สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดพิจารณาข้อเสนอประนีประนอมยอมความ หากสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดตกลงประนีประนอมยอมความให้มีหนังสือแจ้งเงื่อนไขไปให้พนักงานอัยการทราบ พนักงานอัยการผู้ว่าคดี ดำเนินการได้เป็น ๒ แนวทาง คือ

(๑) พนักงานอัยการผู้ว่าคดีตกลงประนีประนอมยอมความตามเงื่อนไขที่ได้รับแจ้งนั้น

(๒) ให้สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดแต่งตั้งตัวแทนมาแถลงต่อศาลในวันประนีประนอมยอมความก็ได้ ในกรณีนี้ให้ตัวแทนของสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดลงชื่อในสัญญาประนีประนอมยอมความด้วย

สัญญาประนีประนอมยอมความต้องให้คู่ความฝ่ายตรงข้ามลงนามในสัญญาประนีประนอมยอมความที่ทำนอกศาล ในระหว่างพิจารณาคดี สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดต้องแจ้งผลการประนีประนอมหรือข้อตกลงนั้นให้พนักงานอัยการทราบโดยเร็วเพื่อจะได้ดำเนินการและแถลงต่อศาลต่อไป

สัญญาประนีประนอมยอมความที่ทำในศาลนั้น คู่ความทั้งสองฝ่ายต้องลงนามในสัญญาต่อหน้าผู้พิพากษา ดังนั้น ให้สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด จัดทำร่างสัญญาประนีประนอมยอมความตามที่ตกลงกับลูกหนี้ผู้กู้ และตรวจสอบข้อตกลงให้ดีเสียก่อนแล้วส่งพนักงานอัยการ เพื่อที่พนักงานอัยการจะได้ตรวจสอบเนื้อหาของข้อตกลงว่าไม่ขัดต่อกฎหมาย

และกองทุนไม่เสียเปรียบ หากพนักงานอัยการเป็นผู้ร่างสัญญาประนีประนอมยอมความจะส่งให้สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด ตรวจสอบว่าเป็นไปตามที่ตกลงกันหรือไม่ อย่างไรก็ตามบางครั้งอาจตกลงกันได้ในศาล และศาลให้ทำสัญญาประนีประนอมยอมความในนัดพิจารณาวันนั้น จึงไม่มีเวลาที่จะดำเนินการตามขั้นตอนดังกล่าว

ผู้แทนสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด ที่ไปศาลในวันดังกล่าวจึงต้องตรวจสอบเนื้อหาหรือข้อตกลงในสัญญาประนีประนอมยอมความด้วยความรอบคอบ นอกจากข้อตกลงในสาระสำคัญที่เกี่ยวกับหนี้แล้ว สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด ควรมีข้อความตกลงด้วยว่า “หากผิดนัดงวดใดงวดหนึ่งหรือผิดนัดข้อใดข้อหนึ่งถือว่าผิดนัดทั้งหมด และให้บังคับคดีได้ทันที” นอกจากมีข้อตกลงให้บังคับคดีได้ทันทีแล้ว หากประสงค์จะเรียกดอกเบี้ยผิดนัด ต้องมีข้อตกลงในเรื่องดอกเบี้ยว่าเมื่อผิดนัดจะให้กลับไปคิดดอกเบี้ยในอัตราอย่างไร หรือมีข้อตกลงว่าเมื่อผิดสัญญาแล้วจะต้องปฏิบัติอย่างไร รวมทั้งมีข้อตกลงเรื่องฤชาธรรมเนียมและค่าทนายความไว้ด้วย

การตรวจสอบความถูกต้องของสัญญาประนีประนอมยอมความ เช่น ชื่อบุคคล จำนวนเงิน เงื่อนไขตกลง และผู้มีอำนาจในการลงนามในสัญญาประนีประนอมยอมความ

กรณีมอบอำนาจต้องมีหนังสือมอบอำนาจพร้อมเอกสาร ที่ครบถ้วนถูกต้องตามกฎหมาย และเป็นหน้าที่ของสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด ในการตรวจสอบและติดตามทวงถามให้คู่สัญญาปฏิบัติตามสัญญาประนีประนอมยอมความที่ได้ตกลงกันไว้

เมื่อศาลพิพากษาให้เป็นไปตามสัญญาประนีประนอมยอมความแล้ว คำพิพากษาดังกล่าวเป็นที่สุด

ในกรณีที่สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด เป็นโจทก์ และจำเลยไม่ปฏิบัติตามคำพิพากษาตามสัญญาประนีประนอมยอมความ ให้มีหนังสือแจ้งให้พนักงานอัยการเพื่อขอให้ศาลออกหมายบังคับคดี

๔. คดีสัญญากู้ยืมเงิน

คดีสัญญากู้ยืมเงินเป็นคดีที่กฎหมายกำหนดให้ต้องมีหลักฐานเป็นหนังสือ แสดงต่อศาล โดยกฎหมายกำหนดว่าการกู้ยืมเงินกว่า ๒,๐๐๐ บาท ขึ้นไป ต้องมีหลักฐานแห่งการกู้ยืมเป็นหนังสือลงลายมือชื่อผู้ยืมเป็นสำคัญ ดังนั้นแม้ไม่มีสัญญามีเพียงหลักฐานการกู้ยืมเป็นหนังสือลงลายมือชื่อลูกหนี้ก็สามารถฟ้องร้องบังคับคดีได้แล้ว

การทำสัญญากู้ยืมเงินนั้น ถ้ากู้ยืมกันจำนวนเงินเล็กน้อยไม่เกิน ๒,๐๐๐ บาท กฎหมายไม่ได้บังคับว่าต้องมีหลักฐานเป็นหนังสือ เพียงแต่พูดจาตกลงกันก็พอ แต่ถ้าหากว่ากู้ยืมเป็นจำนวนเกินกว่า ๒,๐๐๐ บาท ต้องมีหลักฐานแห่งการกู้ยืมเป็นหนังสือหรือทำหนังสือสัญญาไว้ต่อกัน เพื่อจะได้ใช้เป็นหลักฐานในการฟ้องร้องบังคับคดี ซึ่งหลักฐานแห่งการกู้ยืมเป็นหนังสือดังกล่าวนี้ต้องมีข้อความแสดงว่าได้กู้ยืมเงินเป็นจำนวนเท่าใด มีกำหนดใช้คืนเมื่อใดและที่สำคัญจะต้องมีการลงลายมือชื่อผู้กู้ยืมเป็นสำคัญ

หลักฐานการกู้ยืมเงินมีข้อความแสดงให้เห็นว่า ผู้กู้ยืมนี้จะต้องชำระให้แก่ผู้ให้กู้ โดยไม่จำเป็นต้องมีข้อความว่าใครเป็นผู้ให้กู้ กู้กันเมื่อใด กำหนดชำระเมื่อใด อย่างไร เช่น นาง ก. เขียนหนังสือให้ไว้ นาง ข. ว่า นาง ก. ได้รับเงิน ๓,๐๐๐ บาท จากนาง ข. และสัญญาว่าจะนำไปคืนให้แก่นาง ข. พร้อมให้ดอกเบี้ยในเดือนหน้า เป็นต้น เท่านั้นก็เพียงพอแล้ว แต่อย่างไรก็ตามหลักฐานเป็นหนังสือที่สมบูรณ์แบบที่สุด คือ “หนังสือสัญญากู้ยืมเงิน”

หนังสือที่เป็นหลักฐานการกู้ยืมเงินจะเกิดขึ้นในขณะที่ทำสัญญากู้ยืมกันหรือทำขึ้นภายหลังก็ได้ เพราะกฎหมายเพียงต้องการให้มีหลักฐานก่อนฟ้องร้องคดีเท่านั้น เช่น ในเวลากู้ยืมเงินกัน คู่กรณีไม่ได้ทำหลักฐานการกู้ยืมเป็นหนังสือไว้ แต่ต่อมาภายหลังได้มีการทำหลักฐานการกู้ยืมกันเป็นหนังสือโดยลงลายมือชื่อผู้ต้องรับผิด (ผู้กู้) เมื่อผู้กู้ผิดนัดไม่ชำระหนี้ตามกำหนด ผู้ให้กู้ย่อมสามารถนำหลักฐานแห่งการกู้ยืมที่สร้างขึ้นไปฟ้องร้องต่อศาลเพื่อบังคับคดีได้

หลักฐานการกู้ยืมเงินเป็นหนังสือจะใช้บังคับได้ต้องมีลายมือชื่อผู้ยืม ซึ่งกฎหมายบังคับเฉพาะการลงลายมือชื่อเฉพาะผู้ยืม (ผู้กู้) เท่านั้น ดังนั้นเมื่อผู้กู้ลงลายมือชื่อแล้ว แม้ลายมือชื่อของผู้ให้กู้เป็นลายมือชื่อปลอมหรือไม่ลงลายมือชื่อก็เป็นหลักฐานการกู้ยืมที่สมบูรณ์แล้ว เนื่องจากบทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าวเป็นการกล่าวถึงหลักฐานในการฟ้องร้องคดีเท่านั้น ไม่ได้หมายถึงรูปแบบของสัญญา ส่วนเอกสารการกู้ยืมเงินที่ผู้กู้เป็นผู้เขียนเองและมีข้อความระบุชื่อผู้กู้ยืมเงิน แต่ผู้กู้ยืมไม่ได้ลงลายมือชื่อ เช่นนี้ไม่ถือว่าเป็นหลักฐานการกู้ยืมเงิน

หลักฐานการฟ้องคดี ถ้าไม่มีหลักฐานเป็นหนังสือและลงลายมือชื่อผู้ยืม จะฟ้องร้องบังคับคดีกันไม่ได้ หมายความว่า ถ้าผู้ให้ยืมไม่มีหลักฐานการกู้ยืมเงินเป็นหนังสือลงลายมือชื่อผู้ยืมเป็นสำคัญมาแสดงต่อศาลแล้ว ผู้ให้ยืมจะฟ้องร้องให้ศาลบังคับผู้ยืมให้ใช้เงินที่ยืมไปไม่ได้ เพราะการกู้เงินเป็นการรับรู้กันเพียง ๒ ฝ่าย คือ ผู้ให้กู้กับผู้กู้ แม้จะมีพยานก็เป็นบุคคล อาจเบิกความไม่ตรงกับความจริง ดังนั้นเพื่อตัดปัญหาการพิสูจน์ว่ามีการกู้เงินกันจริงหรือไม่

จึงต้องพิสูจน์กันด้วยหลักฐานที่เป็นหนังสือในชั้นพิจารณาคดีของศาล ถ้าฟ้องคดีเงินกู้ โดยไม่มีหลักฐานเป็นหนังสือลงลายมือชื่อผู้กู้ศาลจะไม่พิจารณาตัดสินคดีให้ เรื่องนี้เป็นหลักกฎหมาย

ดอกเบี้ยยในสัญญากู้ยืมเงิน

ดอกเบี้ยยตามสัญญากู้ยืมเงินเป็นไปตามกำหนดไว้ในสัญญา แต่หากไม่กำหนดไว้ในกรณีการกู้ยืมเงินกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีเดิมสามารถตีความได้ว่า ไม่มีเจตนาคิดดอกเบี้ยยตามสัญญา เพราะระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี พ.ศ. ๒๕๕๕ กำหนดในวัตถุประสงค์ของกองทุนให้สมาชิกกู้ยืมเงินของกองทุนในอัตราดอกเบี้ยยต่ำหรือปลอดดอกเบี้ยย แสดงว่า เจตนาของกองทุนเดิมให้สมาชิกกู้ยืมเงินโดยไม่คิดดอกเบี้ยยก็ได้

เรื่องของการกำหนดดอกเบี้ยยในสัญญาเงินกู้ นั้น หากเป็นสัญญากู้ยืมเงินทั่ว ๆ ไปแล้วไม่มีระบุดอกเบี้ยยตามสัญญาไว้ กฎหมายกำหนดไว้ชัดเจนว่า ให้ถือว่าร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี* แต่หากเป็นสัญญากู้ยืมเงินของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีกำหนดไว้ในสัญญาร้อยละสามบาทต่อปี

ดอกเบี้ยยผิดนัดในสัญญาเงินกู้ยืมเงิน

ในสัญญากู้ยืมเงินไม่ได้ระบุว่ากรณีลูกหนี้ผิดนัดต้องเสียดอกเบี้ยยผิดนัดในอัตราเท่าใด กฎหมายกำหนดให้เจ้าหนี้สามารถเรียกดอกเบี้ยยในขณะที่ลูกหนี้ผู้นั้นผิดนัดชำระหนี้ได้ในอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี

การห้ามเรียกดอกเบี้ยยเกินอัตราในกฎหมาย

ในสัญญากู้ยืมเงินกฎหมายกำหนดห้ามมิให้กำหนดอัตราดอกเบี้ยยเงินกู้เกินกว่าร้อยละสิบห้าบาทต่อปี หากเกินถือว่าข้อตกลงเรื่องดอกเบี้ยยนั้นเป็นอันเสียไปทั้งหมด คือไม่ต้องมีการใช้ดอกเบี้ยยกันเลย

ดอกเบี้ยยทบต้น (ดอกเบี้ยยซ้อนดอกเบี้ยย)

การกู้ยืมเงินกฎหมายกำหนดไม่ให้เจ้าหนี้คิดดอกเบี้ยยทบต้น แต่หากจะคิดดอกเบี้ยยทบต้นได้ กฎหมายกำหนดให้ดอกเบี้ยยนั้นต้องค้างชำระมาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งปี และคู่สัญญาได้ตกลงกันให้เอาดอกเบี้ยยนั้นทบเข้ากับต้นเงินแล้วให้คิดดอกเบี้ยยในจำนวนเงินที่ทบเข้ากันนั้นก็ได้ ดังนั้น จะเห็นว่าการคิดอัตราดอกเบี้ยยทบต้นอาจทำได้แต่ต้องอยู่ในเงื่อนไข ๒ ประการ

ประการแรก เมื่อดอกเบี้ยนั้นค้างชำระไม่น้อยกว่าหนึ่งปี

ประการที่สอง คู่สัญญาตกลงกันให้เอาดอกเบี้ยที่ค้างพบกับเงินต้น โดยทำเป็นหนังสือ ซึ่งข้อตกลงดังกล่าวจะเกิดขึ้นในขณะที่ทำหนังสือกู้ยืมกันหรือทำขึ้นภายหลังก็ได้ และข้อตกลงนี้อาจทำเป็นหนังสือลงลายมือชื่อของผู้กู้เพียงฝ่ายเดียวก็ได้ เช่น ข้อตกลงที่นาง ก. ยินยอมให้นาง ข. นำดอกเบี้ยที่ค้างชำระเกิน ๑ ปีมาพบกับต้นเงินกู้เป็นต้นเงินแล้วคิดดอกเบี้ยในจำนวนเงินที่ทบเข้ากันนั้นได้ เช่นนี้เมื่อนาง ข. นำดอกเบี้ยที่ค้างชำระเกิน ๑ ปี มารวมกับยอดเงินต้นแล้ว ดอกเบี้ยที่ทบต้นนั้นก็กลายเป็นต้นเงิน ไม่เป็นดอกเบี้ยที่ค้างชำระต่อไป ข้อตกลงดังกล่าวมีผลใช้บังคับ

๕. คดีละเมิด

คดีละเมิดที่เกิดขึ้นกับกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีเป็นคดีที่เกิดจากการยกยอกเงินหรือฉ้อโกง ซึ่งตามกฎหมายถือเป็นคดีแพ่งที่เกี่ยวข้องกับคดีอาญา โดยปกติกองทุนให้มีการแจ้งความร้องทุกข์และเรียกเงินที่ถูกยกยอกหรือฉ้อโกงคืนไปกับค่าแจ้งความร้องทุกข์ แต่มีบางจังหวัดไม่สามารถแจ้งความร้องทุกข์ทันในเวลาสามเดือนนับแต่วันที่รู้เรื่องความผิดและรู้ตัวผู้กระทำความผิด เป็นอันขาดอายุความในคดีอาญา จึงมีความจำเป็นที่ต้องนำเรื่องดำเนินคดีทางแพ่งเป็นคดีละเมิด ซึ่งในคดีละเมิดนั้นเป็นกรณีที่ผู้ยกยอกได้กระทำการโดยมีเจตนาจงใจเอาเงินกองทุนไปทำให้กองทุนได้รับความเสียหาย เจ้าองค์ประกอบการกระทำผิดละเมิดตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ต้องดำเนินการฟ้องคดีทางแพ่งโดยใช้อายุความทางอาญา คือ ๑๐ ปี

๖. อายุความทางแพ่ง

อายุความกู้ยืมเงินกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีซึ่งมีกำหนดระยะเวลาชำระหนี้คืนไว้ชัดเจนกองทุนจึงมีสิทธิเรียกร้องให้ลูกหนี้ชำระหนี้ได้ตั้งแต่วันที่ครบกำหนดระยะเวลาในสัญญา ซึ่งการกู้ยืมเงินของกองทุน มี ๒ ลักษณะ คือ หนี้เงินที่สมาชิกต้องชำระคืนเพียงครั้งเดียวหรืองวดเดียว อันมีกำหนดอายุความ ๑๐ ปี และหนี้เงินที่สมาชิกต้องชำระเพื่อผ่อนหนุนคืนเป็นงวด ๆ ซึ่งมีกำหนดอายุความ ๕ ปี

กรณีที่น่าอายุความเรียกเงินต้นคืนเพียงงวดเดียวดังกล่าวเป็นไปตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๙๓/๓๐ กำหนดว่า “อายุความนั้น ถ้าประมวลกฎหมายนี้หรือกฎหมายอื่นไม่ได้กำหนดไว้โดยเฉพาะ ให้มีกำหนดสิบปี” ดังนั้น เมื่อการฟ้องเรียกเงินต้นคืนไม่มีกฎหมายกำหนดไว้โดยเฉพาะ จึงมีอายุความ ๑๐ ปี โดยอายุความ ๑๐ ปี เริ่มนับตั้งแต่วันที่ครบกำหนดตามสัญญา คือวันถัดไปนับแต่วันที่ลูกหนี้ผิดสัญญาไม่ชำระหนี้

ส่วนอายุความเรียกเงินคืนเป็นงวด ๆ ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๙๓/๓๓ (๒) กำหนดให้สิทธิเรียกร้องเงินที่ต้องชำระเพื่อผ่อนทุนคืนเป็นงวด ๆ มีกำหนดอายุความ ๕ ปี ซึ่งเงินที่ต้องชำระเพื่อผ่อนทุนคืนเป็นงวด ๆ หมายถึงการผ่อนชำระเงินต้นและดอกเบี้ยให้แก่เจ้าหนี้เป็นรายเดือนลดหลั่นกันไปแต่ละเดือนจนถึงงวดสุดท้าย การชำระต้นเงินกู้โดยกำหนดชำระคืนเป็นงวด ๆ โดยอายุความ ๕ ปี เริ่มนับตั้งแต่วันครบกำหนดที่ต้องชำระของแต่ละงวด

ในกรณีที่สมาชิกลูกหนี้ตายหนี้อย่อมไม่ระงับไปด้วยความตายของลูกหนี้ ดังนั้นหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้ตายไม่เป็นการเฉพาะตัว ย่อมเป็นมรดกแก่ทายาท ตามกฎหมายถือว่าสิทธิและหน้าที่ของผู้ตายย่อมตกทอดแก่ทายาท แต่เนื่องจากสัญญากู้ยืมเงินของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีกำหนดให้ลูกหนี้มีความรับผิดชอบอย่างลูกหนี้ร่วม ดังนั้น จึงเป็นหน้าที่ลูกหนี้แต่ละคนในกลุ่มเรียกทายาทลูกหนี้ที่ตายมาทำหนังสือยินยอมชดใช้หนี้แทน หากทายาทไม่ยินยอมประการใดต้องฟ้องร้องภายในกำหนดหนึ่งปีนับแต่เจ้ามรดกตาย

๗. ขั้นตอนการดำเนินคดีอาญา

การดำเนินคดีอาญากับสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีจะเป็นกรณีสืบเนื่องจากการกระทำความผิดฐานยักยอกหรือฉ้อโกง ส่วนคดีอาญาอื่นยังไม่ปรากฏ ขั้นตอนการดำเนินคดีอาญามีดังนี้

๑. เมื่อพบการยักยอกเงินหรือฉ้อโกงเงินกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีถ้าผู้กระทำความผิดคืนเงินที่ยักยอกหรือฉ้อโกงพร้อมดอกเบี้ยผิดนัดร้อยละ ๗.๕ บาทต่อปีของเงินที่เอาไปครบถ้วนให้แก่บรรณเรื่องเป็นข้อมูลป้องกันมิให้เกิดเหตุเช่นนี้อีก

๒. หากผู้กระทำผิดไม่คืนเงินพร้อมดอกเบี้ยผิคนัดของเงินที่เอาไปครบถ้วน ให้นำเรื่องเข้าที่ประชุมคณะอนุกรรมการกลั่นกรองและติดตามการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอพิจารณาเห็นชอบและเสนอคณะอนุกรรมการบริหารกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีระดับจังหวัดพิจารณาอนุมัติให้ดำเนินคดีผู้ยกยอกหรือฉ้อโกง ขณะเดียวกันให้รับรายงานกรรมการพัฒนาชุมชน

๓. พัฒนาการจังหวัดแจ้งความร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนในพื้นที่เกิดเหตุเป็นคดีแพ่งที่เกี่ยวข้องเนื่องคดีอาญา ภายในสามเดือนนับแต่วันที่อธิบดีลงนามในบันทึกเสนอเรื่องดังกล่าว

๔. การแจ้งความร้องทุกข์ให้เรียกให้ผู้กระทำผิดชดใช้ค่าเสียหายอันเกิดจากการกระทำผิดในคราวเดียวกัน

๕. ภายหลังแจ้งความร้องทุกข์ให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องได้ติดตามความคืบหน้าแห่งคดีและรายงานผลให้คณะอนุกรรมการบริหารกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีระดับจังหวัดและอธิบดีกรมการพัฒนารวมชนทราบเป็นระยะ

๘. ความผิดคดีแพ่งที่เกี่ยวข้องกับคดีอาญา

“คดีแพ่งที่เกี่ยวข้องกับคดีอาญา” หมายถึง “คดีแพ่งที่ฟ้องบังคับตามสิทธิเรียกร้องอันมีมูลฐานความรับผิดชอบเนื่องมาจากการกระทำผิดทางอาญา” กล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือหากมูลเหตุของการกระทำผิดอาญาใดทำให้ผู้กระทำนั้นต้องรับผิดชอบในทางแพ่งด้วย ก็จะเรียกคดีแพ่งดังกล่าวว่าเป็น “คดีแพ่งที่เกี่ยวข้องกับคดีอาญา” ตัวอย่างเช่น นาง ก. ประธานกรรมการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบล กระทำการยกยอกเงินที่สมาชิกลูกหนี้ชำระหนี้คืนกองทุนไป นาง ก. มีความผิดทางอาญาฐานยกยอกทรัพย์ และขณะเดียวกันก็ถือว่าทำละเมิดในทางแพ่งด้วย โดยต้องคืนทรัพย์หรือต้องชำระค่าทรัพย์สินให้แก่กองทุน คดีละเมิดดังกล่าวนี้ถือว่าเป็น “คดีแพ่งที่เกี่ยวข้องกับคดีอาญา” ดังนั้น หากกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ได้ดำเนินการฟ้องคดีทางแพ่งไปด้วยแล้ว สิทธิเรียกร้องค่าเสียหายในความผิดฐานยกยอกทรัพย์ จะมีอายุความ ๑๐ ปี ตามอายุความของกฎหมายอาญา ทั้งนี้ ถ้าไม่ดำเนินการฟ้องคดีแพ่งในฐานะละเมิดและเรียกค่าเสียหายเพราะการยกยอกนั้นแล้ว สิทธิฟ้องคดีแพ่งย่อมขาดอายุความไปพร้อมกับคดีอาญา

๙. ความผิดฐานยักยอก

ความผิดฐานยักยอก เป็นกรณีที่ผู้ครอบครองทรัพย์สินของผู้อื่นหรือผู้อื่นเป็นเจ้าของรวมแล้วเบียดบังเอาเงินนั้นเป็นของตนหรือบุคคลที่สามโดยทุจริต กรณีเทียบเคียงกับพฤติกรรมของประธานกรรมการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบลรับเงินชำระคืนจากลูกหนี้เพื่อส่งให้กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีจังหวัดแต่ไม่ส่งคืนกลับเอาเงินนั้นไปหรือในกรณีจังหวัดอนุมัติเงินกู้ยืมให้สมาชิกแต่ประธานกรรมการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบลรับเงินนั้นไปไม่ให้สมาชิก การกระทำของประธานกรรมการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบลมีพฤติการณ์เข้าข่ายเป็นการกระทำความผิดฐานยักยอกเงินกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี

องค์ประกอบสำคัญของความผิดฐานยักยอก

๑. ต้องมีการครอบครองทรัพย์สินของผู้อื่นหรือที่ผู้อื่นเป็นเจ้าของร่วมอยู่ด้วย ซึ่งการครอบครอง คือ การที่บุคคลเข้ายึดถือทรัพย์สินโดยเจตนาจะยึดถือเพื่อตน บุคคลนั้นได้สิทธิครอบครองในทรัพย์สินนั้น

๒. เบียดบังเอาทรัพย์สินนั้นไปเป็นของตนเอง หรือบุคคลอื่น “การเบียดบัง” คือ การแสดงกิริยาอย่างหนึ่งอย่างใดว่าตนเป็นเจ้าของ

๓. โดยเจตนาทุจริต หมายความว่าเพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มีควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเองหรือผู้อื่น กล่าวคือกระทำโดยมีเจตนาไม่บริสุทธิ์และไม่ชอบด้วยกฎหมาย

ความผิดฐานยักยอกมีอายุความ ๑๐ ปี นับตั้งแต่วันกระทำความผิด อย่างไรก็ตามความผิดฐานยักยอกเป็นความผิดอันยอมความได้ ผู้เสียหายจึงต้องดำเนินการร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนภายใน ๓ เดือนนับแต่วันที่รู้เรื่องความผิดและรู้ตัวผู้กระทำความผิด หากไม่ได้ร้องทุกข์ภายในกำหนดคดียอมขาดอายุความ

๑๐ ความผิดฐานฉ้อโกง

ความผิดฐานฉ้อโกงเป็นกรณีที่ไม่ได้ครอบครองทรัพย์สินผู้อื่น แต่เป็นกรณีหลอกลวงด้วยวิธีใด ๆ เพื่อให้ได้ทรัพย์สินนั้นมา พฤติกรรมเทียบเคียงกับกรณีประธานกรรมการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบลหลอกลวงให้สมาชิกลูกหนี้ที่จะเอาเงินไปโอนใช้หนี้กองทุนผ่านระบบธนาคารมาชำระหนี้กับตนแทนแล้วเอาเงินดังกล่าวไป หรือกรณีประธานกรรมการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบลเก็บหลักฐานเอกสารการเสนอโครงการพร้อมทั้งสำเนาบัตรประชาชนของสมาชิกจากการที่

สมาชิกมาใช้บริการเครื่องถ่ายเอกสารที่ร้านค้าของตน แล้วเอาไปปลอมแปลงลายมือชื่อสมาชิก เสนอโครงการให้จังหวัดอนุมัติเงินกู้แล้วตนเองเอาเงินดังกล่าวไปใช้ การกระทำดังกล่าวของ ประธานกรรมการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบล มีพฤติการณ์เข้าข่ายเป็นการกระทำความผิด ฐานฉ้อโกงสมาชิก และกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีจังหวัดตามลำดับ

องค์ประกอบของความผิดฐานฉ้อโกง ประกอบด้วย

๑. หลอกลวงด้วย

๑) แสดงข้อความอันเป็นเท็จ คือ การแสดงข้อเท็จจริงที่ไม่ตรงกับความเป็นจริง ข้อความนั้นไม่จำเป็นต้องเป็นเท็จทั้งหมดอาจเป็นเท็จเฉพาะบางส่วนก็ได้ ข้อสำคัญคือ การแสดงข้อความเท็จบ้างจริงบ้างนั้น ต้องทำให้เขาหลงเชื่อเพราะข้อความเท็จนั้น นอกจากนี้การ กล่าวว่าเป็นความจริงโดยที่ผู้กล่าวรู้ว่าอาจเป็นจริงหรือไม่ก็ได้ ก็ถือว่าเป็นกล่าวเท็จเหมือนกัน

๒) ปกปิดข้อความจริงซึ่งควรบอกให้แจ้ง กล่าวคือ การหลอกลวงอาจกระทำ ได้โดยการปกปิดข้อความจริงซึ่งควรบอกให้แจ้ง เป็นการกระทำที่เป็นการซ่อนเร้นข้อเท็จจริงมิให้ คู่กรณีได้รู้ คือ มีข้อความจริงอยู่และผู้กระทำก็ไม่ได้แสดงข้อความนั้นแต่อย่างใด เพียงแต่ผู้กระทำ ปกปิดข้อความจริงบางอย่างมิให้อีกฝ่ายหนึ่งรู้ความจริง ซึ่งเป็นผลให้อีกฝ่ายหนึ่งสำคัญผิดได้

๒. ผู้อื่น

ทำให้ผู้ถูกหลอกลวงหลงเชื่อสำคัญผิดไปจากความเป็นจริงจนเป็นเหตุให้ผู้ถูก หลอกลวงสมัครใจหรือเต็มใจโอนทรัพย์สินให้ หรือยอมทำ ถอนหรือทำลายเอกสารสิทธิให้

๓. โดยการหลอกลวงดังว่านั้น

๑) การโอนทรัพย์สินของผู้ถูกหลอกลวงอาจเป็นการได้ไปซึ่งทรัพย์สินจากผู้ถูก หลอกลวงหรือบุคคลที่สาม กล่าวคือได้มีการส่งมอบทรัพย์สิน หรือมีการทำให้ผู้ถูกหลอกลวงหรือ บุคคลที่สาม ทำ ถอนหรือทำลายเอกสารสิทธิ โดยเกิดจากความสมัครใจหรือเต็มใจของผู้ถูก หลอกลวงที่หลงเชื่ออันเป็นผลโดยตรงที่เกิดจากการหลอกลวง

๒) ได้ไปซึ่งทรัพย์สินจากผู้ถูกหลอกลวงหรือบุคคลที่สาม

“ทรัพย์สิน” หมายรวมทั้งทรัพย์ คือวัตถุมีรูปร่างและวัตถุไม่มีรูปร่าง ซึ่งอาจมีราคาและอาจถือเอาได้

๓) ทำให้ผู้ถูกหลอกลวงหรือบุคคลที่สาม ทำ ถอนหรือทำลายเอกสารสิทธิ

นอกจากการได้ไปซึ่งทรัพย์สินจากผู้ถูกหลอกลวงหรือบุคคลที่สามแล้วยังกำหนดให้ขยายความรับผิดชอบรวมถึงการทำให้ผู้ถูกหลอกลวงหรือบุคคลที่สาม ทำ ถอนหรือทำลายเอกสารสิทธิด้วย

“เอกสารสิทธิ” หมายความว่า เอกสารที่เป็นหลักฐานแห่งการก่อเปลี่ยนแปลง โอน สงวนหรือระงับซึ่งสิทธิ

๔. โดยเจตนา

ความผิดฐานฉ้อโกงเป็นความผิดที่ต้องกระทำโดยเจตนา กล่าวคือ ผู้กระทำจะต้องกระทำโดยรู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบภายนอกของความผิด และในขณะเดียวกันผู้กระทำประสงค์ต่อผล หรือย่อมนิ่งเห็นผลของการกระทำนั้น เพราะฉะนั้น ผู้กระทำจะต้องรับผิดชอบในความผิดฐานฉ้อโกงก็ต่อเมื่อผู้กระทำได้รู้ว่าข้อความที่ตนแสดงนั้นเป็นความเท็จและรวมถึงรู้ว่าตนเองมีหน้าที่ต้องเปิดเผยข้อเท็จจริงใดๆ แต่กลับตั้งใจปกปิดข้อความนั้นไว้ด้วย และผู้กระทำประสงค์ต่อผลหรือย่อมนิ่งเห็นผลคือต้องการหลอกลวงให้ผู้ถูกหลอกลวงหลงเชื่อ เพื่อให้ได้รับโอนทรัพย์สินจากผู้ถูกหลอกลวง และสุดท้ายก็คือก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ถูกหลอกลวง

๕. โดยทุจริต

นอกจากผู้กระทำความผิดจะต้องมีเจตนาหลอกลวงแล้ว ยังกำหนดให้ผู้กระทำความผิดต้องมีเจตนาพิเศษหรือมูลเหตุจูงใจคือ “โดยทุจริต” อีกด้วย กล่าวคือ เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มีควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเองหรือผู้อื่น ดังนั้น ผู้หลอกลวงต้องมีเจตนาให้ตนเองหรือผู้อื่นได้รับประโยชน์จากการกระทำผิดฐานฉ้อโกง

ความผิดฐานฉ้อโกง*มีอายุความ ๑๐ ปี นับตั้งแต่วันกระทำความผิด อย่างไรก็ตามความผิดฐานฉ้อโกงเป็นความผิดอันยอมความได้ ผู้เสียหายจึงต้องดำเนินการร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนภายใน ๓ เดือนนับแต่วันที่รู้เรื่องความผิดและรู้ตัวผู้กระทำความผิด หากไม่ได้ร้องทุกข์ภายในกำหนดคดีย่อมขาดอายุความ

๑๑. ความผิดฐานปลอมแปลงเอกสาร

กรณีความผิดฐานปลอมแปลงเอกสารที่เกิดขึ้นในกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีส่วนมากเป็นกรณีประธานกรรมการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีใช้โอกาสที่สำเนาเอกสารของ

สมาชิกอยู่ที่ต้นแล้วปลอมแปลงลายมือชื่อของสมาชิกเสนอโครงการให้จังหวัดพิจารณาอนุมัติเงินกู้ให้แก่สมาชิกที่ต้นปลอมแปลงเอกสารขึ้นมาแล้วตนเองเอาเงินตามโครงการที่อนุมัติไป

ความผิดฐานปลอมเอกสารส่วนมากเป็นความผิดย่อยประกอบความผิดหลักฐานฉ้อโกง การทำเอกสารปลอมอาจกระทำขึ้นโดยบุคคลผู้ไม่มีอำนาจ เช่น นาง ก. ทำสัญญากู้ยืมเงิน ๑๐๐๐ บาท จากนาง ข. และมอบหนังสือสัญญาไว้กับนาง ข. นาง ข. แก่ไขตัวเลขจาก ๑๐๐๐ บาท เป็น ๑๐,๐๐๐ บาท ซึ่งเป็นการกระทำที่ไม่มีอำนาจ

อีกกรณีหนึ่ง ได้แก่ เอกสารเท็จ หมายถึง เอกสารที่มีข้อความไม่ตรงกับความเป็นจริง จะกระทำโดยบุคคลมีอำนาจหน้าที่หรือไม่มีอำนาจหน้าที่ก็ได้ เช่น นาง ก. ประธานกรรมการฯ ออกใบเสร็จรับเงินแก่ นาง ข. สมาชิกกองทุนฯ ทั้งที่ไม่ได้มีการชำระหนี้กองทุนฯ กันจริง ๆ ใบเสร็จรับเงินจึงเป็นเอกสารเท็จ ซึ่งทำโดยนาง ก. ประธานกรรมการฯ ผู้มีอำนาจหน้าที่ในการออกใบเสร็จรับเงิน แต่เอกสารที่ออกมีข้อความไม่ตรงกับความจริง เป็นต้น

องค์ประกอบของความผิดฐานนี้ เป็นกรณีใช้หรืออ้างเอกสารอันเกิดจากการกระทำผิด (เอกสารปลอม เอกสารเท็จ) ในประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ผู้อื่นหรือประชาชน แม้ความเสียหายจะยังไม่เกิดขึ้นจริง ๆ เพียงแต่น่าจะเกิดความเสียหายก็เป็นความผิดแล้ว ทั้งนี้จะต้องเป็นการใช้โดยเจตนา คือกระทำโดยรู้สำนึกและประสงค์ต่อผลในการกระทำนั้น

๑๒. ความผิดฐานเอาไปเสีย หรือทำลายเอกสาร

กรณีเอกสารถูกเอาไปเสียหรือถูกทำลาย มักเกิดขึ้นกับกรณีสัญญาเงินกู้หาย เมื่อเกิดเหตุการณ์ดังกล่าว อาจต้องมีการสืบข้อเท็จจริงก่อนว่า สัญญาที่หายไปเพราะอะไร หากปรากฏข้อเท็จจริงว่ามีการกระทำโดยเจตนาทำลายเอกสาร กรณีดังกล่าวจึงต้องดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดนั้น

๑๓. อายุความคดีอาญา

อายุความ เป็นระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดไว้เพื่อมิให้ผู้กระทำความผิดต้องมีชนักติดหลังไปตลอดชีวิตและเป็นการที่เร่งรัดคดีให้ตัวผู้กระทำความผิดมาพิจารณาโดยเร็วเนื่องจากการปล่อยระยะเวลาให้เนิ่นนานไปจะทำให้ไม่สามารถหาพยานหลักฐานมาพิสูจน์ความผิดได้ ซึ่งอายุความคดีอาญาที่เกี่ยวข้องกับกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีส่วนใหญ่เป็นเรื่องคดียกยอกและฉ้อโกงซึ่งทั้งสองคดีมีอัตราโทษจำคุกไม่เกินสามปี ดังนั้น อายุความในการฟ้องคดีต้องฟ้องภายในสิบปี

แต่เนื่องจากความผิดทั้งสองเป็นความผิดอันยอมความได้ กฎหมายยังกำหนดว่า คดีความผิดอันยอมความได้หากมิได้ร้องทุกข์ภายใน ๓ เดือน นับแต่วันที่รู้เรื่องและรู้ตัวผู้กระทำความผิดเป็นอันขาดอายุความ ดังนั้น คดียกยกหรือคดีฉ้อโกงที่มักเกิดขึ้นในการดำเนินงานของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี เมื่อพบว่ามีการกระทำความผิดและรู้ตัวผู้กระทำความผิดแล้วต้องร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนในพื้นที่เกิดเหตุภายใน ๓ เดือน ไม่ใช่ต้องฟ้องคดีภายในอายุความ ๑๐ ปี

สำหรับเรื่องอายุความอาญาที่กล่าวต่อไป เป็นเรื่องของอายุความอาญาที่ใช้ในการดำเนินคดี มี ๒ ลักษณะ ดังนี้

๑. อายุความฟ้องคดีทั่วไป

“ในคดีอาญา ถ้ามิได้ฟ้องและได้ตัวผู้กระทำความผิดมาศาลภายในกำหนดดังต่อไปนี้ นับแต่วันกระทำความผิด เป็นอันขาดอายุความ

๑) ๒๐ ปี สำหรับความผิดต้องระวางโทษประหารชีวิต จำคุกตลอดชีวิต หรือจำคุก ๒๐ ปี

๒) ๑๕ ปี สำหรับความผิดต้องระวางโทษจำคุกกว่า ๗ ปี แต่ยังไม่ถึง ๒๐ ปี

๓) ๑๐ ปี สำหรับความผิดต้องระวางโทษจำคุกกว่า ๑ ปี ถึง ๗ ปี

๔) ๕ ปี สำหรับความผิดต้องระวางโทษจำคุกกว่า ๑ เดือน ถึง ๑ ปี

๕) ๑ ปี สำหรับความผิดต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ ๑ เดือนลงหรือต้องระวางโทษอย่างอื่น

ถ้าได้ฟ้องและได้ตัวผู้กระทำความผิดมาศาลแล้ว ผู้กระทำความผิดหลบหนี หรือ วิกลจริต และศาลสั่งงดการพิจารณาไว้จนเกินกำหนดดังกล่าวแล้ว นับแต่วันที่หลบหนีหรือวันที่ศาลสั่งงดการพิจารณา ก็ให้ถือว่าเป็นอันขาดอายุความเช่นเดียวกัน”

๒. อายุความฟ้องคดีความผิดอันยอมความได้

ในกรณีความผิดอันยอมความได้ ถ้าผู้เสียหายมิได้ร้องทุกข์ภายในสามเดือนนับแต่วันที่รู้เรื่องความผิดและรู้ตัวผู้กระทำความผิด เป็นอันขาดอายุความ กล่าวคือ นอกจากถือตามอายุความฟ้องคดีทั่วไปแล้ว ยังต้องร้องทุกข์ภายใน ๓ เดือน นับแต่วันที่รู้เรื่องและรู้ตัวผู้กระทำความผิดด้วยการเริ่มนับอายุความ

สำหรับทางอาญานั้น อายุความฟ้องคดีอาญาจะเริ่มนับอายุความตั้งแต่วันที่กระทำความผิดครบองค์ประกอบของกฎหมายที่บัญญัติว่าเป็นความผิด กฎหมายอาญาไม่ได้บัญญัติถึงวิธีการกำหนดนับระยะเวลาอายุความคดีอาญาไว้โดยเฉพาะ ดังนั้น การนับระยะเวลาอายุความคดีอาญาจึงอยู่ในบังคับของหลักทั่วไปตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๘๓/๓ วรรคสอง ซึ่งกำหนดมิให้นับวันแรกแห่งระยะเวลานั้นรวมเข้าด้วยกัน จึงเริ่มนับอายุความในวันรุ่งขึ้น

ความผิดซึ่งในส่วนของคดีอาญานั้น จะไม่มีอายุความสะดุดหยุดลงและเริ่มนับใหม่
อย่างคดีแพ่ง แต่หากได้ตัวจำเลยมาฟ้องศาลแล้ว จำเลยหลบหนีหรือวิกลจริตและศาลสั่งงดการ
พิจารณา อายุความก็จะเริ่มนับใหม่ตั้งแต่วันที่จำเลยหลบหนี แต่สำหรับกรณีวิกลจริต อายุความเริ่ม
นับใหม่ นับแต่วันที่ศาลสั่งงดการพิจารณา

บทที่ ๔

การดำเนินการภายหลังศาลมีคำพิพากษา

๑. การบังคับคดี

เมื่อศาลพิพากษาคดีแล้วให้จำเลยชำระหนี้แก่กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ศาลจะออกคำสั่งกำหนดวิธีการที่จะปฏิบัติตามคำสั่งให้แก่กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตามคำพิพากษา แต่ถ้าในวันพิพากษาลูกหนี้อยู่ในศาลด้วย ศาลจะสั่งให้ลูกหนี้ลงลายมือชื่อรับทราบคำพิพากษานั้นไว้เลย ซึ่งคำสั่งบังคับคดีจะมีการกำหนดให้ชำระหนี้ภายในระยะเวลา หากครบกำหนดลูกหนี้ไม่ชำระหนี้ให้แก่กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี เจ้าหน้าที่ผู้ประสานงานคดีต้องยื่นคำขอต่อศาลให้ศาลออกหมายบังคับคดี ศาลก็จะมีการออกหมายบังคับคดีและแจ้งไปยังเจ้าพนักงานบังคับคดีเพื่อแต่งตั้งเจ้าพนักงานบังคับคดีเป็นผู้ยึดหรืออายัดทรัพย์สินหรือจับลูกหนี้ แต่หากลูกหนี้อุทธรณ์คำพิพากษาและยื่นคำร้องเพื่อขอทุเลาการบังคับคดีเพื่อรอให้ศาลบังคับคดีไว้ก่อนจนกว่าจะมีคำพิพากษาขึ้นตามศาลชั้นต้น หากศาลอนุญาตให้ทุเลา ลูกหนี้จะต้องนำหลักประกันวางต่อศาล แต่หลักประกันต้องเพียงพอต่อจำนวนเงินที่ลูกหนี้ต้องชดใช้กองทุน

เมื่อลูกหนี้ตามคำพิพากษามีได้ปฏิบัติตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลทั้งหมดหรือบางส่วน ให้เจ้าหน้าที่ผู้ประสานงานคดีร้องขอให้บังคับคดีตามคำพิพากษาหรือคำสั่งนั้นได้ภายใน ๑๐ ปีนับแต่วันที่คำพิพากษา หรือคำสั่งโดยอาศัยและตามคำสั่งที่ออกตามคำพิพากษาหรือคำสั่งถึงที่สุด หากฝ่ายที่ชนะคดีหรือเจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาไม่ดำเนินการบังคับคดีภายในกำหนดก็จะไม่สามารถบังคับคดีเอากับฝ่ายที่แพ้คดีหรือลูกหนี้ตามคำพิพากษาได้ ทั้งนี้เป็นไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๗๑ แต่ก่อนที่จะทำการบังคับคดีได้นั้น กฎหมายก็ได้ให้โอกาสกับฝ่ายที่แพ้คดี หรือลูกหนี้ตามคำพิพากษา ได้ทำการปฏิบัติตามคำพิพากษาของศาลด้วยตัวเองเสียก่อน โดยการแจ้งหรือส่งคำพิพากษาของศาล พร้อมกำหนดระยะเวลาในการที่จะปฏิบัติตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลให้ฝ่ายที่แพ้คดีหรือลูกหนี้ตามคำพิพากษาทราบเสียก่อน โดยการแจ้งนี้ กฎหมายเรียกว่า “คำสั่ง”

การแจ้งคำสั่งให้กับฝ่ายที่แพ้คดี หรือลูกหนี้ตามคำพิพากษาทราบนั้น สามารถทำได้ ๒ กรณี คือ

(๑) กรณีที่ฝ่ายแพ้คดีหรือลูกหนี้ตามคำพิพากษา ได้ไปศาลเพื่อฟังคำพิพากษาดด้วยตัวเอง เมื่อผู้พิพากษาได้อ่านคำพิพากษาแล้ว ผู้พิพากษาก็จะแจ้งคำสั่งให้กับฝ่ายที่แพ้คดีหรือลูกหนี้ตามคำพิพากษาได้ทราบ ว่าต้องปฏิบัติตามคำพิพากษาของศาลภายในกี่วัน และหากไม่ปฏิบัติตามก็จะถูกยึดทรัพย์สินบังคับคดีตามกฎหมาย เมื่อฝ่ายที่แพ้คดีหรือลูกหนี้ตามคำพิพากษา ลงชื่อรับทราบ กฎหมายก็ถือว่าฝ่ายที่แพ้คดีหรือลูกหนี้ตามคำพิพากษา ได้ทราบคำสั่งตามกฎหมายแล้ว

(๒) กรณีที่ฝ่ายแพคตีหรือลูกหนี้ตามคำพิพากษาไม่ได้ไปศาล กรณีนี้จะเห็นได้ว่าฝ่ายที่แพคตีหรือลูกหนี้ตามคำพิพากษายังไม่ทราบว่าศาลได้มีคำพิพากษาว่าอย่างไร และไม่รู้ว่าจะต้องปฏิบัติตามคำพิพากษาของศาลภายในกี่วัน ดังนั้นจึงเป็นหน้าที่ของฝ่ายที่ชนะคดีหรือเจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษา ที่จะต้องไปร้องขอต่อศาลให้ส่งคำบังคับเป็นหนังสือ แจ้งไปยังฝ่ายที่แพคตีหรือลูกหนี้ตามคำพิพากษาเพื่อให้ทราบเสียก่อน

ระยะเวลาที่กำหนดให้ฝ่ายที่แพคตีหรือลูกหนี้ตามคำพิพากษาต้องปฏิบัติตามนั้น หากเป็นคดีมีโนสาร่ ซึ่งเป็นคดีเล็กน้อย ศาลมักจะกำหนดเอาไว้ไม่เกิน ๑๕ วัน แต่หากเป็นคดีทั่วไปนอกจากนี้ ศาลมักจะกำหนดเอาไว้ประมาณ ๓๐ วัน

การแจ้งคำบังคับให้กับฝ่ายที่แพคตีหรือลูกหนี้ตามคำพิพากษานั้น เป็นขั้นตอนแรก ที่ฝ่ายผู้ชนะคดีหรือเจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาจะต้องทำ หากเพิกเฉยไม่ยอมแจ้งคำบังคับให้กับอีกฝ่ายทราบ ผลคือ ฝ่ายผู้ชนะคดีหรือเจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษา ก็จะไม่สามารถบังคับคดีเอาากับฝ่ายที่แพคตีหรือลูกหนี้ตามคำพิพากษาได้ จนกว่าจะได้ทำตามขั้นตอนของกฎหมายตามลำดับเสียก่อน

๒. หมายบังคับคดี

หมายบังคับคดี คือ คำสั่งของศาลที่ตั้งเจ้าพนักงานในสังกัดกรมบังคับคดี หรือพนักงานอื่นเป็นเจ้าพนักงานบังคับคดีเพื่อดำเนินการบังคับคดีให้เป็นไปตามคำพิพากษาหรือคำสั่งหมายบังคับคดีแตกต่างจากคำบังคับ คำบังคับเป็นคำสั่งศาลถึงตัวลูกหนี้ตามคำพิพากษาให้ปฏิบัติตามคำพิพากษาหรือคำสั่ง ส่วนหมายบังคับคดีเป็นคำสั่งของศาลที่มีไปถึงเจ้าพนักงานบังคับคดีให้ดำเนินการบังคับคดีแก่ลูกหนี้ตามคำพิพากษา คำบังคับกับหมายบังคับเป็นขั้นตอนการบังคับคดีที่กฎหมายกำหนดไว้เป็นลำดับ กล่าวคือ เมื่อศาลพิพากษาแล้วศาลก็ต้องออกคำบังคับกำหนดระยะเวลาให้ลูกหนี้ตามคำพิพากษา ปฏิบัติตามคำพิพากษา และเมื่อลูกหนี้ตามคำพิพากษาไม่ปฏิบัติตามคำบังคับ ศาลจึงจะออกหมายบังคับคดีเพื่อดำเนินการบังคับคดีต่อไป เว้นแต่เป็นกรณีที่ศาลมีคำพิพากษาตามสัญญาประนีประนอมยอมความ เมื่อลูกหนี้ตามคำพิพากษาผิดนัดชำระหนี้ตามสัญญาประนีประนอมยอมความแล้ว เจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาสามารถขอศาลออกหมายบังคับคดีได้โดยไม่ต้องขอออกคำบังคับก่อน

เมื่อศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งแล้ว ถ้าผู้แพคตีหรือลูกหนี้ตามคำพิพากษาไม่ปฏิบัติตามคำพิพากษาหรือคำสั่งไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน จึงต้องมีการบังคับคดี ดังนั้น การบังคับคดีตามคำพิพากษาหรือคำสั่ง จึงเป็นวิธีการเพื่อให้มีการปฏิบัติตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาล ในกรณีที่ผู้แพคตีหรือลูกหนี้ตามคำพิพากษาไม่ปฏิบัติตามคำพิพากษาหรือคำสั่ง ทั้งนี้ เพื่อให้

คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลเป็นผลให้ผู้ชนะคดีหรือเจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาได้รับสิทธิตามคำพิพากษาหรือคำสั่ง ซึ่งการบังคับคดีจะกระทำนอกเหนือหรือผิดไปจากคำพิพากษาหรือคำสั่งมิได้ หากมีการบังคับนอกเหนือไปจากคำพิพากษาหรือคำสั่ง ศาลอาจมีคำสั่งให้เพิกถอนการบังคับคดีที่ได้ดำเนินการไปแล้วได้

การบังคับคดีนั้นมีขั้นตอนและวิธีการที่กฎหมายกำหนดเอาไว้อย่างชัดเจน ดังนั้นฝ่ายที่ชนะคดีจะเข้าไปบังคับให้ฝ่ายที่แพ้คดีปฏิบัติตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลด้วยตัวเองไม่ได้ การดำเนินการต่างๆ นั้นจะต้องดำเนินการผ่านเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานราชการ ซึ่งก็คือ “เจ้าพนักงานบังคับคดี” เท่านั้น

การบังคับคดีกับฝ่ายที่แพ้นั้น สามารถทำได้หลายกรณี แต่จะทำได้อย่างไร แค่ไหน ต้องกลับไปดูคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลเป็นหลักว่า ได้ให้ฝ่ายที่แพ้คดีทำอะไรบ้าง เช่น หากศาลมี คำพิพากษาให้ฝ่ายที่แพ้คดีใช้หนี้เป็นเงินให้กับฝ่ายที่ชนะคดี หากปรากฏว่าภายหลังฝ่ายที่แพ้คดีไม่ยอมทำตามที่ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเอาไว้ การบังคับคดีนั้นก็จะเป็นการบังคับคดีเอากับทรัพย์สินต่างๆ ของฝ่ายที่แพ้คดี เช่น การอายัดเงินเดือน การอายัดเงินฝากในธนาคาร การยึดเอาที่ดิน ยึดบ้าน ยึดรถยนต์มาขายทอดตลาด เพื่อเอาเงินที่ขายได้นั้นมาชำระหนี้ให้กับฝ่ายที่ชนะคดี เป็นต้น

เนื่องจากหนี้ตามคำพิพากษาเป็นหนี้ที่ศาลรับรองและรับจะบังคับให้ แต่การดำเนินการบังคับคดีเป็นสิทธิของเจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษา ดังนั้น ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๗๕ จึงบัญญัติให้เป็นหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาที่ต้องขอให้ออกหมายบังคับคดี ซึ่งหากเจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาไม่ขอศาลก็จะไม่ออกหมายบังคับคดีให้

เมื่อฝ่ายที่แพ้คดีได้รับแจ้งคำบังคับจากศาล หรือได้ไปศาลและทราบคำพิพากษาและคำบังคับจากศาลแล้ว ปรากฏว่าภายหลังผู้แพ้คดีหรือลูกหนี้ตามคำพิพากษายังไม่ได้ปฏิบัติตามแต่อย่างใด ดังนั้นในขั้นตอนต่อไป ก็คือ การไปยื่นคำร้องต่อศาลขอให้ออกหมายบังคับคดี หรือเรียกว่า “หมายตั้งเจ้าพนักงานบังคับคดี”

การออกหมายบังคับคดีเป็นเรื่องของศาลกับเจ้าพนักงานบังคับคดี โดยศาลจะทำการแต่งตั้งเจ้าพนักงานบังคับคดี ให้มีอำนาจหน้าที่ในการเป็นผู้แทนของเจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาที่จะรับชำระหนี้จากลูกหนี้ตามคำพิพากษา และมีอำนาจที่จะทำการ ยึด อายัด และยึดถือทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษา รวมตลอดถึงการเอาทรัพย์สินต่างๆ ของลูกหนี้ออกขายทอดตลาดแล้วนำเงินมาชำระหนี้ให้แก่เจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษา

การออกหมายบังคับคดี ศาลไม่สามารถที่จะออกให้เองโดยพลการได้ ดังนั้นจึงเป็นหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาที่จะต้องตรวจสอบว่าครบกำหนดระยะเวลาที่จะต้องให้ลูกหนี้ปฏิบัติตามคำพิพากษาแล้วหรือยัง หากครบกำหนดแล้วลูกหนี้ตามคำพิพากษาไม่ปฏิบัติตาม

เจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาจะต้องไปยื่นคำขอให้ศาลออกหมายบังคับคดี ซึ่งการยื่นคำขอดังกล่าวจะต้องทำตามแบบฟอร์มของศาล โดยมีรายละเอียดสำคัญ ดังนี้

- ๑) รายละเอียดของคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาล ที่จะขอให้มีการบังคับคดี
- ๒) จำนวนเงิน หรือจำนวนที่ยังไม่ได้รับชำระหนี้ตามคำพิพากษา
- ๓) วิธีการที่จะบังคับคดีเข้ากับฝ่ายที่แพ้คดีหรือลูกหนี้ตามคำพิพากษา

เมื่อศาลได้ตรวจสอบรายละเอียดแล้วเห็นว่าคำขอที่ยื่นมานั้นมีรายละเอียดครบถ้วนถูกต้อง และระยะเวลาที่ศาลได้กำหนดให้ลูกหนี้ปฏิบัติตามคำพิพากษาได้ครบกำหนดแล้ว ศาลก็จะออกหมายบังคับคดีตามขั้นตอน โดยศาลจะทำหมายบังคับคดีเป็นหนังสือและส่งไปยังสำนักงานบังคับคดีที่อยู่ในเขตอำนาจของศาลนั้น เพื่อทำการแต่งตั้งเจ้าพนักงานบังคับคดีเป็นตัวแทนของเจ้าหน้าที่ ที่จะทำการบังคับคดีในขั้นตอนต่อไป เมื่อเจ้าพนักงานบังคับคดีได้รับหมายแต่งตั้งจากศาลพร้อมทั้งสำนวนคดีไว้แล้ว ก็จะลงหมายเลขรับไว้ ส่วนการบังคับคดีในขั้นตอนต่อไปก็เป็นหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาที่จะต้องประสานงานกับเจ้าพนักงานบังคับคดีในการบังคับคดีต่อไป

๓. การสืบทรัพย์

การจะทำการบังคับคดีกับลูกหนี้ตามคำพิพากษาได้นั้น เบื้องต้นเจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาจะต้องรู้เสียก่อนว่าจะทำการบังคับคดีเข้ากับอะไรจากลูกหนี้ ถ้ารู้จักไม่ใช่ปัญหาเพราะเจ้าหน้าที่สามารถดำเนินการบังคับคดีต่อไปได้ทันที โดยการไปติดต่อเจ้าพนักงานบังคับคดี เพื่อยื่นคำร้องขอตั้งเรื่องเพื่อทำการบังคับคดี แต่ถ้าหากเจ้าหน้าที่ไม่รู้ว่าจะบังคับเข้ากับอะไรจากลูกหนี้หรือไม่รู้ว่าลูกหนี้มีทรัพย์สินหรือมีเงินรายได้อะไรบ้าง จึงเป็นหน้าที่ของฝ่ายเจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาที่จะต้องไปทำการสืบหาทรัพย์สินต่างๆ ของลูกหนี้ตามคำพิพากษาให้ได้

การสืบหาทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษา เจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาสามารถสืบหาได้ด้วยตนเองโดยการไปสอบถามจากเพื่อนบ้าน หรือไปขอตรวจสอบจากหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง เช่น ไปที่สำนักงานที่ดินเพื่อขอตรวจสอบการเป็นเจ้าของที่ดิน หรือไปที่ขนส่งเพื่อตรวจสอบการเป็นเจ้าของรถยนต์หรือรถจักรยานยนต์ เป็นต้น หรือหากเจ้าหน้าที่ไม่สะดวกที่จะทำด้วยตัวเองสามารถไปว่าจ้างนักสืบหรือทนายความให้มาสืบหาทรัพย์สินของลูกหนี้แทนได้

๔. การยึดทรัพย์

การยึดทรัพย์สิน คือ การเอาทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษาไว้ในความดูแลรักษาของเจ้าพนักงานบังคับคดี เพื่อดำเนินการตามกฎหมายให้บรรลุผลตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลในการบังคับคดียึดทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษา เจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาต้องเป็นผู้นำยึด ซึ่งตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๘๓ วรรคแรก บัญญัติว่า เจ้าพนักงานบังคับคดีจะยึดหรืออายัดหรือขายเฉพาะบรรดาทรัพย์สินที่เจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาอ้างว่า

เป็นของลูกหนี้ตามคำพิพากษา การยึดทรัพย์สินเป็นหน้าที่ของเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาต้องสืบให้ทราบว่าลูกหนี้ตามคำพิพากษามีทรัพย์สินอะไรบ้าง อยู่ที่ไหน ผู้ใดครอบครองทรัพย์สินนั้น ซึ่งหากทรัพย์สินนั้นเป็นของลูกหนี้ตามคำพิพากษาย่อมนำยึดได้

สังหาริมทรัพย์ ได้แก่ ทรัพย์สินทุกชนิดที่ลูกหนี้เป็นเจ้าของ หรือมีกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินนั้น เช่น

- หากปรากฏทางทะเบียนราษฎร์ว่าลูกหนี้เป็นเจ้าของบ้าน ทรัพย์สินทุกอย่างที่อยู่ในบ้านของลูกหนี้ เจ้าหนี้ตามคำพิพากษามีสิทธิ์ยึดได้ทั้งสิ้น แต่ทั้งนี้ห้ามมิให้ยึดทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษาเกินกว่าที่พอจะชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้

อสังหาริมทรัพย์ การยึดอสังหาริมทรัพย์ ณ ที่ทำการ เช่น ที่ดินว่างเปล่า ที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้าง คอนโด ห้องชุด เป็นต้น

ทรัพย์สินที่ยึดไม่ได้

- เครื่องนุ่งห่มหลับนอน เครื่องใช้ในครัวเรือน เครื่องใช้สอยส่วนตัว ประมาณรวมกันราคาไม่เกิน ๕๐,๐๐๐ บาท

- เครื่องมือ เครื่องใช้ที่จำเป็นในการเลี้ยงชีพหรือประกอบวิชาชีพ ประมาณรวมกันราคาไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท

- ทรัพย์สินที่โอนไม่ได้ตามกฎหมาย

๕. การอายัดทรัพย์สิน

การอายัดทรัพย์สินเป็นวิธีการบังคับคดีรูปแบบหนึ่งไม่ใช่การบังคับกับทรัพย์สินที่มีอยู่ในความครอบครองของลูกหนี้โดยตรงเป็นการบังคับกับสิทธิเรียกร้องเป็นเงินของลูกหนี้ตามคำพิพากษา เป็นการส่งบุคคลภายนอกมิให้ชำระหนี้แก่ลูกหนี้ตามคำพิพากษาแต่ให้ชำระแก่เจ้าพนักงานบังคับคดีแทน บังคับกับสิทธิเรียกร้องของลูกหนี้ที่มีต่อบุคคลภายนอกส่งบุคคลภายนอกมิให้ชำระหนี้ให้แก่ลูกหนี้แต่ให้ชำระแก่เจ้าพนักงานบังคับคดีแทน สั่งห้ามลูกหนี้จำหน่ายหรือโอนสิทธิเรียกร้องนั้น

สิทธิเรียกร้องของลูกหนี้ตามคำพิพากษาที่อายัดได้

- เงินเดือน ค่าจ้าง หรือรายได้อื่นที่มีลักษณะจ่ายเพื่อตอบแทนการทำงานเป็นรายเดือน อายัดร้อยละ ๓๐ (แต่ทั้งนี้ เงินส่วนที่ไม่ได้อายัดต้องคงเหลือไม่น้อยกว่า ๑๐,๐๐๐ บาท)

- โบนัส อายัดร้อยละ ๕๐

- เงินที่ตอบแทนกรณีออกจากงาน

- เงินตอบแทนจากการทำงานเป็นชั่วคราว อายัดร้อยละ ๓๐

- เงินฝากในบัญชีสถาบันการเงิน

- เงินปันผลหุ้น
- ค่าเช่าทรัพย์สิน
- ค่าแรงงานตามสัญญาจ้างงาน

สิทธิเรียกร้องของลูกหนี้ที่อายัดไม่ได้

- เงินเดือน ค่าจ้าง บำนาญ บำเหน็จ
- เบี้ยหวัด หรือรายได้อื่นในลักษณะเดียวกันของข้าราชการ เจ้าหน้าที่ หรือลูกจ้างในหน่วยงานราชการ* ยกเว้น กรณีที่กฎหมายกำหนดไว้เป็นการเฉพาะ*
- เงินสงเคราะห์ บำนาญ หรือบำเหน็จที่หน่วยงานราชการได้จ่ายให้แก่คู่สมรส หรือญาติที่ยังมีชีวิตของข้าราชการ เจ้าหน้าที่ หรือลูกจ้างในหน่วยงานราชการ
- เงินเดือน ค่าจ้าง บำนาญ ค่าชดใช้ เงินสงเคราะห์ หรือรายได้อื่นในลักษณะเดียวกันของพนักงาน ลูกจ้าง หรือคนทำงาน ที่นายจ้างจ่ายเป็นจำนวนรวมกันไม่เกินเดือนละ ๒๐,๐๐๐ บาท หรือตามจำนวนที่ศาลเห็นสมควร
- เงินกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.)
- เงินกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ
- ค่ารักษาพยาบาลที่ลูกหนี้มีสิทธิได้รับจากสำนักงานประกันสังคม
- เงินตามสัญญากู้ยืมของลูกหนี้
- เงินที่ลูกหนี้มีสิทธิได้รับจากสถานทูต
- สิทธิเรียกร้องซึ่งยังไม่แน่นอนว่าลูกหนี้มีสิทธิจะได้รับหรือไม่

๖. ระยะเวลาการบังคับคดี

ถ้าคู่ความหรือบุคคลซึ่งเป็นฝ่ายแพ้คดี (ลูกหนี้ตามคำพิพากษา) มิได้ปฏิบัติตามคำพิพากษา หรือคำสั่งของศาลทั้งหมดหรือบางส่วน คู่ความหรือบุคคลซึ่งเป็นฝ่ายชนะคดี (เจ้าหนี้ตามคำพิพากษา) ชอบที่จะร้องขอให้บังคับคดีตามคำพิพากษาหรือคำสั่งนั้นได้ ภายในสิบปี นับแต่วันมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง โดยอาศัยและตามคำบังคับที่ออกตามคำพิพากษาหรือคำสั่งนั้น

ทั้งนี้ มีพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ๓๐) พ.ศ. ๒๕๖๐ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๖๐ ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหกสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป ในส่วนที่เกี่ยวกับการบังคับคดีตามคำพิพากษาหรือคำสั่ง และวิธีการชั่วคราวก่อนพิพากษาและการบังคับตามคำพิพากษาหรือคำสั่งเพื่อลดขั้นตอนการบังคับคดี และลดการประวิงคดี อันจะส่งผลให้การบังคับคดีมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

สรุปการบังคับตามกฎหมายใหม่
ทรัพย์สินที่ไม่สามารถยึด หรืออายัดได้
ตาม พ.ร.บ.แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ๓๐) พ.ศ. ๒๕๖๐

ทรัพย์สิน	เงิน
๑. เครื่องนุ่งห่ม เครื่องใช้ในครัวเรือน เครื่องใช้ สอยส่วนตัวที่มีราคาประมาณรวมกันไม่เกิน ประเภทละ ๒๐,๐๐๐ บาท	๑. เบี้ยเลี้ยงชีพซึ่งกฎหมายกำหนดไว้
๒. สัตว์ สิ่งของ เครื่องมือ เครื่องใช้ประกอบอาชีพ หรือวิชาชีพที่จำเป็นในการเลี้ยงชีพของลูกหนี้ที่มีราคาประมาณรวมกันไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท	๒. เงินรายได้เป็นคราว ๆ ซึ่งบุคคลภายนอกได้ ยกให้เพื่อเลี้ยงชีพจำนวนไม่เกินเดือนละ ๒๐,๐๐๐ บาท
๓. สัตว์ สิ่งของ เครื่องใช้ และอุปกรณ์ที่จำเป็น ต้องใช้ทำหน้าที่ช่วยเหลือหรือแทนอวัยวะของ ลูกหนี้ตามคำพิพากษา	๓. เงินเดือน ค่าจ้าง บำนาญ บำเหน็จ เบี้ยหวัด หรือ รายได้ อื่น ใน ลักษณะ เดียว กัน ของ ข้าราชการ เจ้าหน้าที่หรือลูกจ้างในหน่วยงาน ราชการ
๔. ทรัพย์สินที่มีลักษณะเป็นของส่วนตัวโดยแท้	๔. เงินเดือน ค่าจ้าง บำนาญ ค่าชดใช้ เงินสงเคราะห์ หรือรายได้อื่นในลักษณะเดียวกันของพนักงาน ลูกจ้างในหน่วยงานอื่น ๆ ที่มีใช้หน่วยงานราชการ เป็นจำนวนรวมกันไม่เกินเดือนละ ๒๐,๐๐๐ บาท
๕. ทรัพย์สินที่โอนกันมิได้ตามกฎหมาย	๕. บำเหน็จหรือค่าชดเชยหรือรายได้อื่นในลักษณะ เดียวกันของพนักงาน ลูกจ้างในหน่วยงานอื่น ๆ ที่มีใช้หน่วยงานราชการ เป็นจำนวนรวมกันไม่เกิน ๓๐,๐๐๐ บาท
	๖. เงินฌาปนกิจสงเคราะห์ที่ลูกหนี้ได้รับอันเนื่อง มาจากความตายของบุคคลอื่นเป็นจำนวนตามที่ จำเป็นในการดำเนินการฌาปนกิจศพตามฐานะ ของผู้ตายที่เจ้าพนักงานเห็นสมควร

๗. การจำหน่ายหนี้สูญ

การจำหน่ายหนี้สูญเป็นขั้นตอนสุดท้ายของการบริหารจัดการหนี้ค้างชำระตามคำพิพากษาของศาล ซึ่งต้องใช้เวลาที่ยาวนานถึง ๑๐ ปี โดยปกติแล้วผู้ดำเนินการในช่วงนั้นอาจไม่ใช่เจ้าหน้าที่หรือผู้รับผิดชอบคนเดิมที่รับเรื่อง แต่การจัดทำเรื่องที่จะจำหน่ายหนี้สูญให้ครบถ้วนถูกต้อง ย่อมผลดีแก่เจ้าหน้าที่ที่ต้องมารับผิดชอบเรื่องดังกล่าวภายหลัง ทั้งนี้ที่สำคัญการมอบหมายงานในแต่ละช่วงเปลี่ยนถ่ายงานต้องสมบูรณ์ที่สุด จะทำให้การสืบทรัพย์เพื่อจำหน่ายหนี้สูญจึงจะไม่มีปัญหา

หลักเกณฑ์การจำหน่ายหนี้สูญ

๑. การบังคับคดีและสืบทรัพย์ตามคำพิพากษาของศาล ผู้เป็นเจ้าหนี้ต้องดำเนินการตรวจสอบทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษาไปยังหน่วยงานต่าง ๆ เช่นที่ กรมที่ดิน กรมขนส่งทางบก และสถาบันการเงินต่าง ๆ เป็นต้น หากได้ดำเนินการสืบหาหลักทรัพย์หรือทรัพย์สินของลูกหนี้จนครบกำหนดระยะเวลาบังคับคดีแล้ว ยังไม่พบทรัพย์สินที่จะนำชำระหนี้ได้ หรือได้ไม่ครบจำนวน ต้องส่งเรื่องพร้อมหลักฐานเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องให้กระทรวงการคลังพิจารณาอนุมัติจำหน่ายหนี้สูญ ซึ่งการพิจารณาจำหน่ายหนี้สูญได้นั้น จะต้องครบกำหนดระยะเวลาบังคับคดีตามกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง คือ ๑๐ ปี นับแต่วันที่มียุทธคดีหรือคำสั่ง หากยังไม่ครบกำหนดระยะเวลาบังคับคดี กระทรวงการคลังจะส่งเรื่องคืนให้หน่วยงานเจ้าของเรื่องสืบทรัพย์ต่อ

๒. กรณีลูกหนี้ถึงแก่ความตาย ส่วนราชการจะต้องดำเนินคดีกับทายาทของลูกหนี้ภายในอายุความมรดก คือภายใน ๑ ปี นับจากลูกหนี้ถึงแก่ความตาย แต่ลูกหนี้ไม่ต้องรับผิดชอบเกินกว่าทรัพย์สินที่ตนได้รับจากมรดกของลูกหนี้ผู้ตาย

๓. กรณีลูกหนี้ล้มละลาย เจ้าหน้าที่จะต้องยื่นคำขอรับชำระหนี้ภายในกำหนดระยะเวลานับแต่วันโฆษณาคำสั่งพิทักษ์เด็ดขาด ถ้าปรากฏว่าเจ้าหน้าที่ละเลยไม่ยื่นคำขอรับชำระหนี้ภายในกำหนดเวลาดังกล่าวจะพิจารณาจำหน่ายหนี้สูญมิได้ เนื่องจากกรณีดังกล่าวถือได้ว่าทางราชการได้รับความเสียหายและมีเหตุอันควรเชื่อว่าจะเกิดจากการกระทำของเจ้าหน้าที่ จึงต้องแจ้งให้ส่วนราชการที่ได้รับความเสียหายดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.๒๕๓๙

๔. กรณีผู้ทุจริตถูกดำเนินคดีล้มละลาย และศาลมีคำสั่งปลดจากการเป็นบุคคลล้มละลายแล้ว ซึ่งต่อมาหน่วยงานได้ขอจำหน่ายหนี้ กรณีดังกล่าวนี้ มาตรา ๗๗ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย บัญญัติว่า “คำสั่งปลดจากล้มละลายทำให้บุคคลล้มละลายหลุดพ้นจากการเป็นหนี้ทั้งปวงอันพึงขอรับชำระหนี้ได้ เว้นแต่ (๒) หนี้ซึ่งได้เกิดขึ้นโดยทุจริตฉ้อโกงของบุคคลล้มละลายมีส่วนเกี่ยวข้องกับสมรู้” ดังนั้น กรณีดังกล่าวส่วนราชการจะขอจำหน่ายหนี้ไม่ได้ จึงต้องดำเนินการสืบหาทรัพย์สินของลูกหนี้ต่อไป

.....
ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง

มาตรา ๒๓๑ บัญญัติว่า ถ้าคู่ความหรือบุคคลซึ่งเป็นฝ่ายแพ้คดี (ลูกหนี้ตามคำพิพากษา) มิได้ปฏิบัติตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลทั้งหมดหรือบางส่วน คู่ความหรือบุคคลซึ่งเป็นฝ่ายชนะ (เจ้าหนี้ตามคำพิพากษา) ขอบที่จะร้องขอให้บังคับคดีตามคำพิพากษา หรือคำสั่งนั้นได้ภายในสิบปีนับแต่วันมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง โดยอาศัยและตามคำบังคับที่ออกตามคำพิพากษาหรือคำสั่งนั้น

ภาคผนวก

ภาคผนวก

๑. ตัวอย่างหนังสือยินยอมของผู้แทนโดยชอบธรรม	๔๐
๒. ตัวอย่างหนังสือให้สัตยาบัน	๔๑
๓. ตัวอย่างหนังสือแจ้งเตือนให้เตรียมชำระเงิน	๔๒
๔. ตัวอย่างหนังสือแจ้งเตือนให้ชำระหนี้	๔๓
๕. ตัวอย่างหนังสือแจ้งเตือนให้ชำระหนี้แทน	๔๔
๖. ตัวอย่างหนังสือทวงถาม	๔๕
๗. ตัวอย่างคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานติดตามหนี้	๔๖
๘. ตัวอย่างหนังสือรับสภาพหนี้	๔๘
๙. ตัวอย่างหนังสือรับสภาพหนี้ในคดีอาญา	๕๐
๑๐. ตัวอย่างหนังสือปรับโครงสร้างหนี้	๕๑
๑๑. ตัวอย่างสัญญาประนอมหนี้	๕๓
๑๒. ตัวอย่างหนังสือแจ้งความร้องทุกข์	๕๕
๑๓. ตัวอย่างหนังสือถึงพนักงานอัยการ	๕๖
๑๔. ตัวอย่างหนังสือถึงนายอำเภอ	๕๗
๑๕. ตัวอย่างหนังสือถึงผู้ว่าราชการจังหวัด	๕๘
๑๖. ตัวอย่างหนังสือถึงกรมการพัฒนาชุมชน	๖๐
๑๗. ตัวอย่างแบบรายงานการตรวจสอบข้อเท็จจริง	๖๑
๑๘. ตัวอย่างแบบบันทึกถ้อยคำ	๖๒
๑๙. ตัวอย่างการคำนวณผ่อนชำระหนี้	๖๓

ตัวอย่าง

หนังสือยินยอมของผู้แทนโดยชอบธรรม

ที่.....

วันที่.....

โดยหนังสือฉบับนี้ ข้าพเจ้า.....อายุ.....ปี

เลขบัตรประจำตัวประชาชน.....บ้านเลขที่.....

หมู่ที่.....ถนน.....ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....

จังหวัด.....โทรศัพท์หมายเลข.....เกี่ยวข้องกับ

.....(บิดา,มารดา หรือผู้ปกครอง)ของ.....อายุ.....ปี

เลขบัตรประจำตัวประชาชน.....ซึ่งเป็นสมาชิกกองทุนพัฒนา

บทบาทสตรี ขอทำหนังสือฉบับนี้ไว้เพื่อเป็นหลักฐานแสดงว่าข้าพเจ้าได้รับทราบและยินยอมให้

.....เป็นผู้มีอำนาจในการทำนิติกรรมสัญญา.....

ลงวันที่.....ของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี กิจกรรมที่ได้กระทำไปภายใน

ขอบอำนาจของนิติกรรมสัญญาฉบับนี้มีผลสมบูรณ์และชอบด้วยกฎหมายทุกประการ

ข้าพเจ้าจึงลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐานให้ไว้เป็นสำคัญต่อหน้าพยานและพร้อม
แนบสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนที่รับรองสำเนาอย่างถูกต้อง

ลงชื่อ.....ผู้ให้ความยินยอม

(.....)

ลงชื่อ.....พยาน

(.....)

ลงชื่อ.....พยาน

(.....)

ตัวอย่าง
หนังสือให้สัตยาบัน

ที่.....

วันที่.....

โดยหนังสือฉบับนี้ ข้าพเจ้า.....อายุ.....ปี
เลขบัตรประจำตัวประชาชน.....บ้านเลขที่.....
หมู่ที่.....ถนน.....ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....
จังหวัด.....โทรศัพท์หมายเลข.....เกี่ยวข้องเป็น
.....(บิดา, มารดา หรือผู้ปกครอง)ของ.....อายุ.....ปี
เลขบัตรประจำตัวประชาชน.....ซึ่งเป็นสมาชิกกองทุนพัฒนา
บทบาทสตรี ขอทำหนังสือฉบับนี้ไว้เพื่อเป็นหลักฐานแสดงว่าข้าพเจ้าได้รับทราบและยินยอมให้
.....เป็นผู้มีอำนาจในการทำนิติกรรมสัญญา.....
ลงวันที่.....ของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี กิจการที่ได้กระทำไปภายใน
ขอบอำนาจของนิติกรรมสัญญาฉบับนี้มีผลสมบูรณ์และชอบด้วยกฎหมายทุกประการ

ข้าพเจ้าจึงลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐานในการให้สัตยาบันในการทำนิติกรรมสัญญา
ดังกล่าวต่อหน้าพยานและพร้อมแนบสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนที่รับรองสำเนาอย่างถูกต้อง

ลงชื่อ.....ผู้ให้ความยินยอม

(.....)

ลงชื่อ.....พยาน

(.....)

ลงชื่อ.....พยาน

(.....)

ตัวอย่าง
หนังสือแจ้งเตือน

ที่.....

วันที่.....

เรื่อง แจ้งเตือนให้เตรียมการชำระเงินคืน

เรียน นาง/นางสาว.....

อ้างถึง สัญญากู้เงิน.....ลงวันที่.....

ตามสัญญากู้เงินที่อ้างถึง ท่านเป็นสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ได้ทำสัญญา
กู้เงินจากกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีจังหวัด.....ไปจำนวน.....บาท
(.....) โดยมีอัตราดอกเบี้ยร้อยละ.....ต่อปี มีกำหนดชำระคืน
เงินต้นพร้อมดอกเบี้ยเป็นรายงวด ให้แล้วเสร็จภายในวันที่.....และกองทุนพัฒนา
บทบาทสตรีได้ส่งมอบเงินกู้จำนวนดังกล่าวตามวิธีปฏิบัติของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีเมื่อวันที่
.....

บัดนี้ ใกล้ครบกำหนดชำระคืนเงินกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี งวดที่.....ในวันที่
..... จึงแจ้งเตือนให้ท่านทราบ

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง.....

ติดต่อ.....

โทร.....

อนึ่ง หากท่านได้ชำระเงินคืนตามสัญญาก่อนรับหนังสือฉบับนี้ ต้องขออภัยมา ณ ที่นี้

ตัวอย่าง
หนังสือแจ้งเตือน (ผู้กู้เงิน)

ที่.....

วันที่.....

เรื่อง แจ้งเตือนให้ชำระหนี้

เรียน นาง/นางสาว.....

อ้างถึง สัญญากู้เงิน.....ลงวันที่.....

ตามสัญญากู้เงินที่อ้างถึง ท่านเป็นสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ได้ทำสัญญา
กู้เงินจากกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีจังหวัด.....ไปจำนวน.....บาท
(.....) โดยมีอัตราดอกเบี้ยร้อยละ.....ต่อปี มีกำหนดชำระคืน
เงินต้นพร้อมดอกเบี้ยเป็นรายงวด ให้แล้วเสร็จภายในวันที่.....และกองทุนพัฒนา
บทบาทสตรีได้ส่งมอบเงินกู้จำนวนดังกล่าวตามวิธีปฏิบัติของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีเมื่อวันที่
.....

บัดนี้ ครบกำหนดชำระคืนเงินกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี งวดที่..... ในวันที่
.....แล้ว จึงให้ท่านนำเงินที่ค้างชำระ จำนวน.....บาท
(.....) เข้าบัญชีกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี.....ภายใน
วันที่..... หากท่านยังไม่ปฏิบัติตาม กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีจำเป็นต้อง
ดำเนินการตามกฎหมาย เพื่อรักษาเงินกองทุน พัฒนาบทบาทสตรีนี้ไว้ให้แก่สมาชิกรายอื่นต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง.....

ติดต่อ.....

โทร.....

ตัวอย่าง
หนังสือแจ้งเตือน (ผู้ค้ำประกัน)

ที่.....

วันที่.....

เรื่อง แจ้งเตือนให้ชำระหนี้แทน

เรียน นาง/นางสาว.....

อ้างถึง ๑. สัญญากู้เงิน.....ลงวันที่.....

๒. สัญญาค้ำประกัน.....ลงวันที่.....

ตามสัญญาค้ำประกันที่อ้างถึง ท่านได้ทำสัญญาค้ำประกันสัญญากู้เงินจากกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีจังหวัด.....ไปจำนวน.....บาท (.....) โดยมีอัตราดอกเบี้ยร้อยละ.....ต่อปี มีกำหนดชำระคืนเงินต้นพร้อมดอกเบี้ยเป็นรายงวดให้แล้วเสร็จภายในวันที่.....และกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีได้ส่งมอบเงินกู้จำนวนดังกล่าวตามวิธีปฏิบัติของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีเมื่อวันที่.....

บัดนี้ ครบกำหนดชำระคืนเงินกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีงวดที่..... ในวันที่.....แล้ว ปรากฏว่า นาง/นางสาวผู้กู้เงิน ยังไม่ชำระหนี้ดังกล่าวตามสัญญากู้เงินให้กับกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี เป็นเงิน.....บาท (เงินต้น+ดอกเบี้ยตามสัญญา+ ดอกเบี้ยผิดนัด) จึงแจ้งให้ท่านในฐานะผู้ค้ำประกันนำเงินที่ค้างชำระดังกล่าวเข้าบัญชีกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี.....ภายในวันที่..... หากท่านยังไม่ปฏิบัติตาม กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีจำเป็นต้องดำเนินการตามกฎหมาย เพื่อรักษาเงินกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีนี้ไว้ให้แก่สมาชิกรายอื่นต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง.....

ติดต่อ.....

โทร.....

ตัวอย่าง
หนังสือทวงถาม

ที่.....

วันที่.....

เรื่อง ให้ชำระหนี้กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี

เรียน นาง/นางสาว.....

อ้างถึง ๑. สัญญากู้เงิน.....ลงวันที่.....

๒. หนังสือแจ้งเตือนให้ชำระหนี้ ลงวันที่.....

ตามสัญญากู้เงินที่อ้างถึง ๑ และหนังสือแจ้งเตือนที่อ้างถึง ๒ ปรากฏว่าท่านได้
ผิดนัดชำระหนี้กู้เงินกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี งวดที่.....ในวันที่.....
เป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น.....บาท (.....) (เงินต้น +
ดอกเบี้ยตามสัญญา + ดอกเบี้ยผิดนัด ณ วันที่มีหนังสือทวงถาม) จึงขอให้ท่านนำเงินจำนวน
ดังกล่าวมาชำระให้กับกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี.....ภายในวันที่
.....หากท่านเพิกเฉย กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี.....

มีความจำเป็นต้องดำเนินการฟ้องร้องบังคับคดีกับท่านตามกฎหมายต่อไป

อนึ่ง หากมีการดำเนินคดี ท่านจะต้องรับผิดชอบชำระค่าฤชาธรรมเนียมศาล
ค่าทนายความ และค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ในการดำเนินคดี และอีกทั้งท่านจะเสียสิทธิในการ
กู้เงินกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอีกด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง.....

ติดต่อ.....

โทร.....

คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามหนี้

คำสั่งคณะกรรมการฯ ระดับจังหวัด จังหวัด.....

ที่...../๒๕๖๐

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการติดตามหนี้อำเภอ.....

.....

เพื่อให้การบริหารติดตามหนี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีเป็นไปอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ อาศัยอำนาจตามความ (๘) ของคำสั่งคณะกรรมการบริหารกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ที่ ๒/๒๕๕๙ สั่ง ณ วันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๕๙ คณะกรรมการบริหารกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีระดับจังหวัด จังหวัด..... ในการประชุมครั้งที่..... วันที่.....พ.ศ.๒๕๖๐ มีมติให้แต่งตั้งคณะกรรมการติดตามหนี้อำเภอ.....

ประกอบด้วย

๑.

๒.

๓.

ให้คณะกรรมการติดตามหนี้มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(๑) ติดตามหนี้ค้างชำระในพื้นที่อำเภอที่รับผิดชอบ และให้มีอำนาจบริหารจัดการหนี้ค้างชำระ เช่น ทวงถามหนี้ รับสภาพหนี้ ปรับโครงสร้างหนี้ ประenomหนี้ ขยายระยะเวลาการผ่อนชำระหนี้ แล้วรายงานให้คณะกรรมการบริหารกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีระดับจังหวัดทราบ

(๒) รวบรวมพยานเอกสารหลักฐานกรณีลูกหนี้เพิกเฉยการชำระหนี้เพื่อส่งเรื่องให้จังหวัดดำเนินคดี

(๓) ตรวจสอบข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานเอกสารหลักฐาน กรณีพบการทุจริตเงินกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี เพื่อส่งเรื่องให้จังหวัดประกอบการพิจารณาดำเนินคดี

(๔) รายงานผลการดำเนินงาน ปัญหา และอุปสรรคการติดตามหนี้ค้างชำระในเขตพื้นที่อำเภอให้คณะกรรมการกลั่นกรองฯ และคณะกรรมการฯ ระดับจังหวัดทราบ

(๕)

/ทั้งนี้ ตั้งแต่...

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่.....

(ลงชื่อ).....

(.....)

ประธานอนุกรรมการบริหารกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีระดับจังหวัด

จังหวัด.....

ตัวอย่าง เลขที่.....
หนังสือรับสภาพหนี้

ที่.....

วันที่.....

โดยหนังสือฉบับนี้ ข้าพเจ้า.....อายุ.....ปี บ้านเลขที่.....
ถนน.....ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....

จังหวัด.....บัตรประจำตัวประชาชนเลขที่.....

โทรศัพท์.....พร้อมด้วย สมาชิกกลุ่มประกอบด้วย

๑.....อายุ.....ปี บัตรประจำตัวประชาชนเลขที่.....

โทรศัพท์.....

๒.....อายุ.....ปี บัตรประจำตัวประชาชนเลขที่.....

โทรศัพท์.....

๓.....อายุ.....ปี บัตรประจำตัวประชาชนเลขที่.....

โทรศัพท์.....

๔.....อายุ.....ปี บัตรประจำตัวประชาชนเลขที่.....

โทรศัพท์.....

ข้าพเจ้า และสมาชิกกลุ่มทั้ง.....คน ได้กู้เงินจากกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีจังหวัด.....
ตามสัญญาเลขที่.....ลงวันที่.....เป็นเงิน.....บาท (.....
.....) โดย ณ วันที่ทำหนังสือฉบับนี้มีหนี้ค้างชำระ เป็นเงิน.....บาท

(.....) (เงินต้น+ดอกเบี้ยตามสัญญา+ดอกเบี้ยผิดนัด(ถ้ามี)) ข้าพเจ้า
และสมาชิกกลุ่มขอผ่อนหนี้ค้างชำระทั้งหมด เป็นรายงวด ๆ ละ.....บาท (.....)

กำหนดระยะเวลาชำระหนี้ทั้งหมดภายใน.....(เดือน/ปี) โดยผ่อนงวดแรกในวันที่.....
.....และงวดต่อไปภายในวันที่.....ของเดือนจนกว่าจะชำระหนี้เสร็จสิ้น

หากข้าพเจ้า และสมาชิกกลุ่มผิดนัดไม่ชำระเงินดังกล่าวภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ ข้าพเจ้า
และสมาชิกกลุ่มยินยอมเสียดอกเบี้ยในต้นเงินที่ค้างอยู่ในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ตลอดจนยอมให้
เรียกค่าเสียหายต่างๆ อันจะมีขึ้นจากการที่ข้าพเจ้ากับสมาชิกกลุ่มไม่ปฏิบัติตามหนังสือ
รับสภาพหนี้ฉบับนี้ทุกประการ

.....

(ผู้รับสภาพหนี้ลงชื่อกำกับหนังสือรับสภาพหนี้หน้าแรกด้วย)

-๒-

ข้าพเจ้าและสมาชิกกลุ่มได้อ่านและมีความเข้าใจในหนังสือรับสภาพหนี้ฉบับนี้ทุกประการ
จึงได้ลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐานต่อหน้าพยานพร้อมสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนรับรอง
สำเนาทุกฉบับมอบไว้

ลงชื่อ.....ผู้รับสภาพหนี้
(.....)

ลงชื่อ.....ผู้รับสภาพหนี้
(.....)

ลงชื่อ.....ผู้รับสภาพหนี้
(.....)

ลงชื่อ.....ผู้รับสภาพหนี้
(.....)

ลงชื่อ.....ผู้รับสภาพหนี้
(.....)

ลงชื่อ.....พยาน
(.....)

ลงชื่อ.....พยาน
(.....)

ลงชื่อ.....ผู้รับเรื่อง
(.....)

ตำแหน่ง.....

ตัวอย่าง

เลขที่.....

หนังสือรับสภาพหนี้

(คดีแพ่งที่เกี่ยวข้องกับคดีอาญา)

ที่.....

วันที่.....

โดยหนังสือฉบับนี้ ข้าพเจ้า.....อายุ.....ปี บ้านเลขที่.....

ถนน.....ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....

จังหวัด.....บัตรประจำตัวประชาชนเลขที่.....

โทรศัพท์..... ได้อำนาจเงินจากกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีจังหวัด.....

ไปเป็นเงินทั้งสิ้น.....บาท (.....)

(จำนวนเงินที่เอาไป+ ดอกเบี้ย ๗.๕ ต่อปี นับแต่วันที่เอาเงินไป) โดยข้าพเจ้าขอผ่อนชำระใช้เงิน

จำนวนดังกล่าวจนคืนกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีจนครบถ้วน ภายในวันที่.....

หนังสือรับสภาพฉบับนี้ไม่ตัดสิทธิผู้เสียหายดำเนินคดีอาญาแก่ข้าพเจ้าตามฐานความผิดทางอาญาที่ข้าพเจ้าได้กระทำลงไป ข้าพเจ้าได้อ่านและเข้าใจในข้อความ จึงลงชื่อต่อหน้าพยานและมอบสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนสำเนาถูกต้องมอบไว้เป็นหลักฐาน

ลงชื่อ.....ผู้รับสภาพหนี้
(.....)

ลงชื่อ.....พยาน
(.....)

ลงชื่อ.....พยาน
(.....)

ลงชื่อ.....ผู้รับมอบอำนาจ
(.....)

ตำแหน่ง.....
...../...../.....

(กำหนดชำระไม่ควรเกิน ๓ เดือน เพราะจะครบอายุความร้องทุกข์)

ตัวอย่าง เลขที่.....
หนังสือปรับโครงสร้างหนี้
ที่.....
วันที่.....

โดยหนังสือฉบับนี้ ข้าพเจ้า.....อายุ.....ปี บ้านเลขที่.....
ถนน.....ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....
จังหวัด.....บัตรประจำตัวประชาชนเลขที่.....
โทรศัพท์.....พร้อมด้วย สมาชิกกลุ่มประกอบด้วย
๑.....อายุ.....ปี บัตรประจำตัวประชาชนเลขที่.....
โทรศัพท์.....
๒.....อายุ.....ปี บัตรประจำตัวประชาชนเลขที่.....
โทรศัพท์.....
๓.....อายุ.....ปี บัตรประจำตัวประชาชนเลขที่.....
โทรศัพท์.....
๔.....อายุ.....ปี บัตรประจำตัวประชาชนเลขที่.....
โทรศัพท์.....

ข้าพเจ้า และสมาชิกกลุ่มทั้ง.....คน ได้กู้เงินจากกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีจังหวัด.....
ตามสัญญาเลขที่.....ลงวันที่..... เป็นเงิน.....บาท (.....
.....) โดย ณ วันที่ทำหนังสือฉบับนี้มีหนี้ค้างชำระ เป็นเงิน.....บาท
(.....) (เงินต้น+ดอกเบี้ยตามสัญญา+ดอกเบี้ยผิดนัด) ข้าพเจ้า และ
สมาชิกกลุ่ม ขอผ่อนชำระหนี้ค้างชำระทั้งหมด โดยผ่อนหักชำระเป็นเงินต้นและชำระดอกเบี้ย
เป็นรายงวด ๆ ละ เท่า ๆ กัน เป็นเงินงวด ละ.....บาท (.....)
โดยผ่อนงวดแรกในวันที่..... และงวดต่อไปภายในวันที่.....
จนกว่าจะชำระหนี้เสร็จสิ้น

หากข้าพเจ้าและสมาชิกกลุ่ม ไม่สามารถชำระเงินดังกล่าวในงวดใด ข้าพเจ้าและสมาชิกกลุ่ม
จะขอเอายอดเงินที่คงเหลือค้างชำระในงวดนั้น ปรับงวดผ่อนชำระกันใหม่และจะผ่อนชำระหนี้
จนครบถ้วน

-๒-

กรณีที่ข้าพเจ้าและสมาชิกกลุ่มเพิกเฉย หรือไม่ติดต่อขอปรับยอดในงวดที่ไม่สามารถชำระเงินงวดไม่ว่ากรณีใด ถือว่าข้าพเจ้าและสมาชิกกลุ่มผิดข้อตกลงหนังสือปรับโครงสร้างหนี้ โดยยินยอมเสียดอกเบี้ยในต้นเงินที่ค้างอยู่ในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ตลอดจนยอมให้เรียกค่าเสียหายต่างๆ อันจะมีขึ้นจากการที่ข้าพเจ้ากับสมาชิกกลุ่มไม่ปฏิบัติตามหนังสือฉบับนี้ รวมทั้งให้ดำเนินคดีตามกฎหมายกับข้าพเจ้าและสมาชิกกลุ่มได้ทันที

ข้าพเจ้าและสมาชิกกลุ่มได้อ่านและมีความเข้าใจในหนังสือรับสภาพหนี้ฉบับนี้ทุกประการ จึงได้ลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐานต่อหน้าพยานพร้อมสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนรับรองสำเนาทุกฉบับมอบไว้

ลงชื่อ.....ผู้รับสภาพหนี้

(.....)

ลงชื่อ.....ผู้รับสภาพหนี้

(.....)

ลงชื่อ.....ผู้รับสภาพหนี้

(.....)

ลงชื่อ.....ผู้รับสภาพหนี้

(.....)

ลงชื่อ.....ผู้รับสภาพหนี้

(.....)

ลงชื่อ.....พยาน

(.....)

ลงชื่อ.....พยาน

(.....)

ลงชื่อ.....ผู้รับเรื่อง

(.....)

ตำแหน่ง.....

ตัวอย่าง
สัญญาประนอมหนี้

เลขที่.....

ที่.....

วันที่.....

โดยสัญญาฉบับนี้ทำขึ้นระหว่างกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี โดย.....

ตำแหน่ง.....ผู้รับมอบอำนาจ จากคณะอนุกรรมการบริหารกองทุน
พัฒนาบทบาทสตรีระดับจังหวัด จังหวัด..... ซึ่งต่อไปเรียกว่า “เจ้าหนี้” กับ
อีกฝ่ายหนึ่ง เป็นสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีที่ได้กู้เงินกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตาม
สัญญาเลขที่.....ลงวันที่.....เป็นเงิน.....บาท
(.....) จำนวนคน ประกอบด้วย

๑.อายุ.....ปี บัตรประจำตัวประชาชน
เลขที่.....โทรศัพท์.....

๒.....อายุ.....ปี บัตรประจำตัวประชาชน
เลขที่.....โทรศัพท์.....

๓.....อายุ.....ปี บัตรประจำตัวประชาชน
เลขที่.....โทรศัพท์.....

๔.....อายุ.....ปี บัตรประจำตัวประชาชน
เลขที่.....โทรศัพท์.....

๕.....อายุ.....ปี บัตรประจำตัวประชาชน
เลขที่.....โทรศัพท์.....

ทั้งหมด เรียกว่า “ลูกหนี้” ฝ่ายหนึ่ง และตามที่ลูกหนี้เป็นหนี้ค้างชำระกับเจ้าหนี้ เป็นเงินทั้งสิ้น
.....บาท (.....) เนื่องจากทั้งสองฝ่ายตกลงให้
ลูกหนี้ดำเนินการผ่อนชำระหนี้จำนวนเงินดังกล่าว โดยให้คิดดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี
คำนวณไปในคราวเดียวกันตลอดระยะเวลาผ่อนชำระ แบ่งชำระเป็นงวด ๆ ละ.....บาท
(.....) เริ่มต้นชำระงวดแรกในวันทำสัญญาฉบับนี้ เป็นเงิน.....บาท
(.....) และจะชำระทุกวันที่.....ของทุกเดือน เป็นต้นไป โดยจะ
ชำระให้ครบถ้วนภายในวันที่.....

.....

(ลูกหนี้ลงชื่อกำกับสัญญาหน้าแรกด้วย)

-๒-

ฝ่ายลูกหนี้ทุกคนรับผิดชอบชำระหนี้เช่นเดียวกับลูกหนี้ร่วม และหากลูกหนี้ผิดนัดชำระหนี้งวดหนึ่งงวดใด ถือว่าผิดสัญญาทั้งฉบับยินยอมให้เจ้าหนี้ดำเนินการฟ้องบังคับคดีเรียกเงินที่ค้างชำระทั้งหมดได้ทันที

ลูกหนี้ทั้งหมดได้อ่านและมีความเข้าใจในหนังสือรับสภาพหนี้ฉบับนี้ทุกประการ จึงได้ลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐานต่อหน้าพยานพร้อมสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนรับรองสำเนาทุกฉบับมอบไว้

ลงชื่อ.....ลูกหนี้
(.....)

ลงชื่อ.....ลูกหนี้
(.....)

ลงชื่อ.....ลูกหนี้
(.....)

ลงชื่อ.....ลูกหนี้
(.....)

ลงชื่อ.....ลูกหนี้
(.....)

ลงชื่อ.....เจ้าหนี้
(.....)

ตำแหน่ง

ผู้รับมอบอำนาจคณะอนุกรรมการบริหารกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีระดับจังหวัด
จังหวัด.....

ลงชื่อ.....พยาน
(.....)

ลงชื่อ.....พยาน
(.....)

ตัวอย่างหนังสือภายนอก
หนังสือร้องทุกข์

เรื่อง การร้องทุกข์คดีกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีได้รับความเสียหาย

เรียน ผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธร.....

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด จำนวน.....แผ่น

๒. สำเนาคำสั่งจังหวัด.....ที่...../..... วันที่.....(ผจ.มอบอำนาจ พจ.)

๓. สำเนาคำสั่งกรมการพัฒนาชุมชน ที่...../.....วันที่.....(อพช.มอบอำนาจ ผจ.)

ด้วยสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด.....โดย.....พัฒนาการจังหวัด.....

ได้รับมอบอำนาจจากผู้ว่าราชการจังหวัด.....ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒ จำเป็นต้องร้องทุกข์และมอบคดีต่อ

พนักงานสอบสวน ให้ดำเนินคดีกับ.....จนถึงที่สุด เนื่องจาก.....

มีพฤติการณ์กระทำความผิด ดังนี้.....

.....

.....

ทำให้กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีเสียหาย เป็นเงิน.....บาท (.....)

การกระทำดังกล่าวเข้าข่ายเป็นการกระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา เหตุเกิด.....

ระหว่างวันที่.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และให้พนักงานสอบสวนรับแจ้งความร้องทุกข์เพื่อดำเนินคดี

กับนาง..... พร้อมทั้งเรียกเงินคืน กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีจังหวัด

..... เป็นเงิน.....บาท (.....) ด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(.....)

.....

.....

.....

ตัวอย่างหนังสือภายนอกถึงพนักงานอัยการ

เรื่อง ให้ดำเนินคดีกับลูกหนี้ผิดสัญญากู้ยืมเงิน

เรียน อัยการจังหวัด.....

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการผิดสัญญากู้ยืมเงิน จำนวน แผ่น

๒. คำสั่งจังหวัด.... ที่...../.....ลงวันที่..... (คำสั่ง ผว. มอบ พจ.)

๓. คำสั่งกรมการพัฒนาชุมชน ที่.../.....ลงวันที่.....(คำสั่ง อพข.มอบ ผว.)

ด้วยจังหวัด.....โดยสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด.....ได้รับเรื่องการผิดสัญญากู้ยืมเงิน
ของนาง..... กับพวกรวม ๕ คน ประกอบด้วย

๑. นาง.....อายุ.....ปี ภูมิลำเนา.....
.....เลขประจำตัวประชาชน.....

๒. นาง.....อายุ.....ปี ภูมิลำเนา.....
.....เลขประจำตัวประชาชน.....

๓. นาง.....อายุ.....ปี ภูมิลำเนา.....
.....เลขประจำตัวประชาชน.....

๔. นาง.....อายุ.....ปี ภูมิลำเนา.....
.....เลขประจำตัวประชาชน.....

๕. นาง.....อายุ.....ปี ภูมิลำเนา.....
.....เลขประจำตัวประชาชน.....

ซึ่งสมาชิกลูกหนี้ทั้งห้าคนได้กู้ยืมเงินกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ไปเป็นจำนวน.....บาท
(.....) ตามสัญญา.....ลงวันที่.....เมื่อถึงกำหนด

ชำระเงินตามสัญญาแล้ว นาง.....กับพวก รวม.....คน กลับเพิกเฉยไม่ชำระหนี้ตาม
สัญญา จังหวัด..... โดยสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด.....จึงจำเป็นต้องฟ้องนาง.....

กับพวก เพื่อให้ชำระหนี้ค้างชำระดังกล่าว เป็นเงินต้น จำนวน.....บาท ดอกเบี้ยตามสัญญา
จำนวน.....บาท และดอกเบี้ยผิดนัดในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี จึงถึงวันฟ้อง

ในการนี้ได้ให้นาย.....นักวิชาการ.....เป็นเจ้าหน้าที่ผู้ประสานงานคดี
หมายเลขโทรศัพท์.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

(.....)

.....

ตัวอย่างหนังสือถึงนายอำเภอ
บันทึกข้อความ

เรียน นายอำเภอ...

๑. เรื่องเดิม

คณะทำงานติดตามหนี้ได้ติดตามหนี้ค้ำชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบล..... ระหว่าง วันที่..... พบว่ามีสมาชิกเป็นหนี้ค้ำชำระ จำนวน ๔ โครงการ และพบการทุจริตเงินกองทุนฯ จำนวน ๒ โครงการ

๒. ข้อเท็จจริง

๒.๑. สมาชิกที่มีหนี้ค้ำชำระจำนวน ๔ โครงการ ประกอบด้วย

(๑) โครงการ..... ของนาง..... กับกลุ่ม มีหนี้ค้ำชำระตามสัญญา ปี ๒๕๕๖
เป็นเงิน..... บาท

(๒).....

(๓).....

(๔).....

จากการสอบถามข้อเท็จจริง โครงการตาม (๑) (๒) และ (๓) ยินดีที่จะผ่อนชำระหนี้และทำสัญญา
รับสภาพหนี้ ส่วนโครงการตาม (๔) เพิกเฉย

๒.๒. กรณีพบการทุจริต จำนวน ๒ โครงการ ได้ความว่า

(๑) โครงการ..... ของนาง..... กับกลุ่ม ชำระหนี้ค้ำกองทุนฯ เป็นเงิน..... บาท
ให้กับนาง..... ประธานกรรมการฯ ตำบล..... แล้ว นาง..... ได้นำเงินดังกล่าวไปใช้
ไม่ส่งคืนจังหวัด

(๒) โครงการ..... ของนาง..... กับกลุ่ม กู้เงิน ๕๐,๐๐๐ บาท แต่นาง.....
ประธานกรรมการฯ ตำบล..... แก้อำนาจเงินเป็น ๒๐๐,๐๐๐ บาท แล้วเอาเงินไปใช้ ๑๕๐,๐๐๐ บาท
ส่วนที่เหลือให้กลุ่ม เป็นเงิน ๕๐,๐๐๐ บาท

๓. ข้อกฎหมาย

คำสั่งคณะกรรมการบริหารกองทุนฯ..ระดับจังหวัด ที่...../.....เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานติดตาม
หนี้อำเภอ..... ลงวันที่..... (...) (กำหนดหน้าที่ให้รายงาน)

๔. ข้อพิจารณา

(๑) เพื่อให้การบริหารจัดการหนี้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย กรณีสมาชิกลูกหนี้ตามโครงการข้อ ๒.๑
(๑) (๒) และ (๓) ได้ทำหนังสือรับสภาพหนี้เป็นที่เรียบร้อยแล้ว ตามเอกสาร ๑

(๒) สมาชิกลูกหนี้ที่เพิกเฉย ตามข้อ ๒.๑ (๔) เห็นควรดำเนินคดี

(๓) กรณีนาง.....ประธานกรรมการ...ตำบล..ทุจริตเอาเงินสมาชิกคืนไปเป็นเงิน.....บาท ตามข้อ
๒.๒ (๑) และกรณีนาง.....ประธานกรรมการฯ.ตำบล.....ทุจริตเอาเงินกองทุนที่เกินไปเป็นเงิน
.....บาท ตามข้อ ๒.๒ (๒) เห็นควรดำเนินคดี

๕. ข้อเสนอ

เห็นควรส่งเรื่อง

- ข้อ ๔ (๑) ให้จังหวัดทราบ
- ข้อ ๔ (๒) (๓) ให้จังหวัดดำเนินคดี

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(.....)

.....

ตัวอย่างหนังสือบันทึกถึงผู้ว่าราชการจังหวัด.....

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด.....

๑. เรื่องเดิม

อำเภอ.....ได้รายงานติดตามหนี้ค้างชำระของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ในพื้นที่
ตำบล.....จำนวน.....โครงการ เป็นเงิน.....บาท

๒. ข้อเท็จจริง

จากการติดตามหนี้ค้างชำระในพื้นที่ตำบล..... อำเภอ..... พบว่า
(๑) มีกลุ่มสมาชิกที่ชำระหนี้บางส่วน จำนวน.....โครงการ เป็นเงิน.....บาท
(๒) มีกลุ่มสมาชิกที่เพิกเฉยไม่ชำระหนี้ จำนวน.....โครงการ เป็นเงิน.....บาท
(๓) มีกลุ่มสมาชิกชำระเงินให้นาง.....ประธาน คคส.ต. แต่ นาง.....ไม่ส่งคืน
จังหวัด จำนวน.....โครงการ เป็นเงิน.....บาท

๓. ข้อกฎหมาย

(๑) คำสั่งคณะกรรมการบริหาร.ที่ ๒/๒๕๕๕ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการบริหาร
กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีระดับจังหวัด สืบวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๕๕ (๑) (๙)
(๒) ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๕๒ ความผิดฐานยักยอกทรัพย์
(๓) ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๖ อายุความร้องทุกข์

๔. ข้อพิจารณา

(๑) กรณีกลุ่มสมาชิกที่ชำระหนี้บางส่วน ข้อ ๒ (๑) เห็นควรแจ้ง อำเภอ.....เพื่อให้เร่งรัด
สมาชิกกลุ่มหนี้ชำระหนี้/ผ่อนชำระหนี้/รับสภาพหนี้ แล้วแต่กรณี
(๒) กรณีกลุ่มสมาชิกที่เพิกเฉย ข้อ ๒ (๒) เห็นควรให้.....หนังสือแจ้งเตือนพร้อมทั้ง
กำหนดวันชำระเงินคืน หากพ้นกำหนดยังเพิกเฉยให้รวบรวมเอกสารหลักฐานเพื่อดำเนินคดี
(๓) กรณีนาง.....ประธาน คคส.ต. มีพฤติการณ์เข้าข่ายกระทำผิดฐานยักยอก
เงินกองทุนฯ เห็นควรมอบอำนาจให้พัฒนาการจังหวัด.....แจ้งความร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวน
ภายในอายุความตามมาตรา ๙๖ และตามคำสั่งกรมฯ ที่...../.....เรื่อง..... ลงวันที่.....
(๔) ทั้งกรณี (๑) - (๓) เห็นควรรายงานให้กรมฯ ทราบและพิจารณา และเห็นควรเสนอให้
คณะกรรมการฯ จังหวัด....ทราบ ตามคำสั่งคณะกรรมการบริหารฯ ที่๒/๒๕๕๕ สืบ ณ วันที่ ๓ สิงหาคม
๒๕๕๕ (๑) (๙)

๕. ข้อเสนอ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หากเห็นชอบโปรดลงนาม
(๑) หนังสือถึงนายอำเภอ.....
(๒) หนังสือถึงผู้กำกับการสถานีตำรวจ.....
(๓) หนังสืออธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน
ที่แนบมาพร้อมนี้

ตัวอย่างหนังสือภายนอกถึงกรมการพัฒนาชุมชน

เรื่อง รายงานผลการติดตามหนี้ค้างชำระอำเภอ.....

เรียน อธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาเอกสารที่เกี่ยวข้อง จำนวน.....แผ่น

ด้วยจังหวัด.....ได้รับรายงานการติดตามหนี้ค้างชำระในพื้นที่อำเภอ.....

จำนวน.....โครงการ เป็นเงิน..... บาท พบว่า

๑. มีกลุ่มสมาชิกที่ชำระหนี้บางส่วน จำนวน.....โครงการ เป็นเงิน.....บาท

๒. มีกลุ่มสมาชิกที่เพิกเฉยไม่ชำระหนี้ จำนวน.....โครงการ เป็นเงิน.....บาท

๓. มีกลุ่มสมาชิกชำระเงินให้นาง.....ประธาน กกส.ต. แต่นาง.....ไม่ส่งคืน

จังหวัด.....โครงการ เป็นเงิน.....บาท รายละเอียดตามเอกสารแนบ

กรณีสมาชิกที่เพิกเฉยไม่ชำระหนี้ได้มีหนังสือแจ้งให้สมาชิกลูกหนีนำเงินมาชำระหนี้ในวันที่..... หากพ้นกำหนด แล้วสมาชิกลูกหนียังเพิกเฉย จังหวัด.....จะดำเนินคดีกับสมาชิกลูกหนี้ดังกล่าวต่อไป

ส่วนกรณีที่น่า.....ประธานกรรมการ.....ยกยอกเงินกองทุนจำนวน.....โครงการ เป็นเงินทั้งสิ้นบาท จังหวัดได้มอบให้พัฒนาการจังหวัด.....ไปแจ้งความร้องทุกข์ดำเนินคดีกับนาง.....แล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(.....)

.....

.....

.....

ตัวอย่างแบบรายงานการตรวจสอบข้อเท็จจริง

วันที่.....

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด.....

ตามที่จังหวัด.....มีคำสั่ง.....ลงวันที่.....แต่งตั้งคณะกรรมการ

ตรวจสอบข้อเท็จจริง กรณี.....

บัดนี้ คณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงได้ดำเนินการเสร็จเรียบร้อยแล้ว มีรายละเอียด ดังนี้

๑. พยานเอกสาร

๑.๑.....

๑.๒.....

ฯลฯ

๒. พยานบุคคล

๒.๑ สอบ.....ตำแหน่ง.....ได้ความว่า.....

๒.๒ สอบ.....ตำแหน่ง.....ได้ความว่า.....

ฯลฯ

๓. ข้อเท็จจริง

จากการตรวจสอบข้อเท็จจริง ได้ความว่า.....

(เหตุการณ์ที่รับฟังได้ตามที่พยานหลักฐานปรากฏ)

๔. ข้อกฎหมาย

-ข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง-

๕. ข้อเสนอเพื่อพิจารณา

คณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงเห็นว่า.....

จึงเห็นควร

๕.๑

๕.๒.....

ฯลฯ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ลงชื่อ.....

(.....)

ประธานกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริง

- กรรมการและเลขานุการลงนามต่อ ๆ กันจนครบทุกคน...

ตัวอย่าง
แบบบันทึกถ้อยคำ

ที่.....

วันที่.....

เรื่อง

ข้าพเจ้า.....อายุ.....ปี ที่อยู่.....

.....โทรศัพท์.....

ขอให้ถ้อยคำต่อ.....(คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง) ด้วยความสัตย์จริง ดังนี้

.....

.....

.....

.....หน้าสองพิมพ์เส้นปะเปล่าแต่ต้องให้ผู้ให้ถ้อยคำลงนามกำกับทุกหน้า(ด้านท้าย/ข้าง).....

.....และหน้าท้ายบันทึกปรากฏตามด้านล่าง.....

.....

.....

.....

ข้าพเจ้าขอยืนยันว่าถ้อยคำที่ให้บันทึกไว้เป็นความจริงทุกประการ จึงลงชื่อไว้เป็น
หลักฐานต่อหน้าคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริง

ลงชื่อ.....ผู้ให้ถ้อยคำ

(.....)

ลงชื่อ.....ผู้บันทึกถ้อยคำ

(.....)

คณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงได้ฟัง/อ่านบันทึกถ้อยคำฉบับนี้ทั้งหมดแล้ว
จึงลงชื่อไว้เป็นหลักฐาน

ลงชื่อ.....ประธานกรรมการ

(.....)

- กรรมการและเลขานุการลงนามต่อ ๆ กันจนครบทุกคน...

ตัวอย่างการ
คำนวณผ่อนชำระหนี้

การผ่อนชำระหนี้ภายหลังจากรับสภาพหนี้ ปรับโครงสร้างหนี้ หรือประนอมหนี้

1. เงินต้น 10,000 บ.	ผ่อน 22 งวด ๆ ละ 500 บ.	เสียดอกเบี้ย	719 บ.
2. เงินต้น 50,000 บ.	ผ่อน 24 งวด ๆ ละ 2,300 บ.	เสียดอกเบี้ย	3,912 บ.
3. เงินต้น 100,000 บ.	ผ่อน 24 งวด ๆ ละ 4,500 บ.	เสียดอกเบี้ย	8,000 บ.
4. เงินต้น 200,000 บ.	ผ่อน 24 งวด ๆ ละ 9,000 บ.	เสียดอกเบี้ย	16,001 บ.
5. เงินต้น 100,000 บ.	ผ่อน 47 งวด ๆ ละ 2,500 บ.	เสียดอกเบี้ย	15,439 บ.
6. เงินต้น 200,000 บ.	ผ่อน 47 งวด ๆ ละ 5,000 บ.	เสียดอกเบี้ย	30,872 บ.

หากสมาชิกทุกคนในกลุ่มช่วยกันผ่อน....

เงินต้น 200,000 บาท ผ่อน 47 งวด 5 คน ๆ ละ 1,000 บาท รวม 5,000 บาท

เงินต้น 200,000 บาท ผ่อน 24 งวด 5 คน ๆ ละ 2,200 บาท รวม 9,000 บาท

* ผ่อนลักษณะลดต้นลดดอก ในอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 7.5 บาทต่อปี

* การประนอมหนี้อาจมากกว่า 24 งวด แต่ผิดงวดใดงวดหนึ่งต้องฟ้องทันที

.....

โปรแกรมการคำนวณเงินกู้

เป้าหมายการกู้

.....(ผ่อนชำระหนี้)

จำนวนเงินที่ต้องการกู้ (บาท)(ต้นเงินรวมที่ต้องการผ่อน)

.....(200,000+ดอกเบี้ย)

อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ต่อปี (%)

.....(7.5)

คุณจะต้องผ่อนเดือนละ

.....(2ปี)

*จำนวนเงินผ่อน ไม่ควรเกิน 1 ใน 3 ของรายได้

*โปรแกรมการคำนวณเงินกู้ ศูนย์คุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย 1213

.....

คณะผู้จัดทำ

ชื่อหนังสือ

“คู่มือการดำเนินคดีกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ฉบับเจ้าหน้าที่”

คณะที่ปรึกษา

นายอภิชาติ	โตติลภเวชช์	อธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน
นายโชคชัย	แก้วป่อง	รองอธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน
นายปรีชา	กิตติสัสตยกุล	ผู้ตรวจราชการกรม ปฏิบัติหน้าที่ ผู้อำนวยการสำนักงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี

คณะผู้จัดทำ/และเรียบเรียง

นายนพดล	ดาวอรุณ	ผู้อำนวยการกลุ่มกฎหมาย
นางขวัญใจ	ใบจันทร์	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ
นางทัศนาศนา	พงศ์อร่าม	นิติกร
นางสาวปิยาภรณ์	ตุ้ยแปง	นิติกร
นางสาวรุ่งนภา	เลิศเวช	นิติกร
นางสาวธรรณูกร	สุขเกษม	นักจัดการงานทั่วไป

เดือน ปี และจำนวนที่จัดพิมพ์

กันยายน ๒๕๖๑ จำนวน ๑๕,๐๐๐ เล่ม

พิสูจน์อักษร

นางทัศนาศนา	พงศ์อร่าม	นิติกร
นางสาวปิยาภรณ์	ตุ้ยแปง	นิติกร
นางสาวรุ่งนภา	เลิศเวช	นิติกร

สถานที่ติดต่อ

สำนักงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี
ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษาฯ ชั้น ๓ อาคารรัฐประศาสนภักดี
ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๑๐
โทร ๐ ๒๑๔๑ ๓๐๕๖, ๐ ๒๑๔๑ ๓๐๘๑
เว็บไซต์ <http://www.womenfund.on.th>

กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี
Thai women empowerment funds

สำนักงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี

ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา ชั้น 3 อาคารรัฐประศาสนภักดี
ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร 10210

โทรศัพท์ 0 2141 3056 **มือถือ** 06 1403 1605

เว็บไซต์ <http://www.womenfund.in.th>

ไลน์ หมายเลขโทรศัพท์ 0614031605